

Economisch-Statistische Berichten

ALGEMEEN WEEKBLAD VOOR HANDEL, NIJVERHEID, FINANCIËN EN VERKEER
UITGAVE VAN HET INSTITUUT VOOR ECONOMISCHE GESCHRIFTEN

2^E JAARGANG

WOENSDAG 25 JULI 1917

No. 82

INHOUD

Blz.

DE DUITSCHE HANDELSVLOOT NA DEN OORLOG	545
Onze Rijstpositie	547
De „Board of Control” in de Engelsche Katoenindustrie..	548
Japansche en Britsch-Indische Goudpolitiek	550
De Rijksmiddelen	550
AANTEKENINGEN:	
Vrachten van Java naar Nederland	551
Verkeerswezen in Zwitserland	551
Suikerinkopen door Engeland gedurende 1916	551
Landbouw-arbeidskrachten in Suriname	552
Nederlandsch-Zuid Afrikaansche handelsbetrekkingen..	552
Landverhuizersverkeer	552
BOEKAANKONDIGING	552
REGERINGSMAATREGELEN OP HANDELSGEBIED	553
MAANDLIJFERS:	
Overzicht der Rijksmiddelen	554
STATISTIEKEN EN OVERZICHTEN	554—563
Geldkoersen.	Effectenbeurzen.
Wisselkoersen.	Goederenhandel.
Bankstaten.	Verkeerswezen.

INSTITUUT VOOR ECONOMISCHE
GESCHRIFTEN

WEEKBLAD ECONOMISCH-STATISTISCHE BERICHTEN

Het secretariaat van het weekblad is gevestigd te Rotterdam, Pieter de Hooghweg 122, telefoon no. 3000. Telegramadres: Economisch Instituut.

Bijdragen en mededeelingen, den inhoud betreffende, gelieve men te zenden aan het secretariaat.

Abonnementsprijs voor het weekblad franco p. p. in Nederland, f 10,—, buitenland en koloniën f 12,— per jaar. Losse nummers 25 cents.

Leden en donateurs van het Instituut ontvangen het weekblad gratis.

Mededeelingen betreffende abonnementen en advertentiën richtte men tot Nijgh & van Ditmar's Uitgevers-Maatschappij, Rotterdam, Amsterdam, Den Haag.

24 JULI 1917.

In den toestand van de geldmarkt kwam deze week geen wijziging. De handel in particulier disconto was weder beperkt; de noteringen waren iets lager als de vorige week en wisselden tusschen 2 en 2½ pCt.

De prolongatierente bleef geheel onveranderd; de notering was 3, een enkelen dag 3¼ pCt.

* * *

De wisselmarkt was stil en verkeerde in een flauwe stemming voor alle oorlogvoerende landen, was daarentegen vast voor de meeste neutralen, vooral voor Skandinavië en Zwitserland.

De koers op Zweden is weder tot noodpeil gestegen; heden werd zelfs 76,75 een nieuw hoogterecord genoteerd. Aan de groote vraag van den houthandel naar betaalmiddelen in Zweden, kan slechts met de grootste moeite en tot steeds stijgende koersen worden voldaan.

De koersen voor Kopenhagen en Christiania ondergingen niet veel wijziging. Het agio voor Stockholm in die plaatsen wordt steeds grooter en ook daar wordt die stijging met veel zorg gadeslagen zonder dat men blijkbaar de rechte middelen weet om er een einde aan te maken.

De markkoers was de eerste dagen der week, in afwachting van de houding van den nieuwen Rijkskanselier, tamelijk prijshoudend. Nadat deze nieuwe bewindvoerder zijn standpunt in den Rijksdag had uiteengezet, kwam er echter weder een einde aan de vredesverwachtingen en trad een sterke daling in, waarbij het geheele avance der vorige week weder verloren ging.

DE DUITSCHE HANDELSVLOOT NA DEN OORLOG.

Dat na den oorlog het bezit van een krachtige eigen handelsvloot voor Duitschland van de allergrootste beteekenis zal zijn, behoeft geen nader betoog. Reeds in Mei 1916 deed de Rijksdag blijken van zijn overtuiging, dat met de voorbereidende maatregelen voor een herstel van de Deutsche handelsvloot niet mocht worden getalmd en in den aanvang van dit jaar werden in de vakpers mededeelingen gedaan omtrent onderhandelingen door scheepvaartmannen met de Regeering en met het „Reichscommissariat für die Uebergangswirtschaft” gevoerd, welke leidden tot een avant-projet, er toe strekkend door deels rentelooze, deels rentedragende leeningen van regeeringswege de groote reederijen in staat te stellen zoo spoedig mogelijk tot aanbouw, en zoo mogelijk tot aankoop, op grooten schaal over te gaan.

Thans is op 10 Juli bij den Rijksdag een wetsontwerp te dezer zake ingediend, dat een belangrijken stap verder gaat dan het aanvankelijke denkbeeld en subsidies à fonds perdu in het uitzicht stelt.

Het wetsontwerp gaat uit van de stelling, dat na den oorlog het bezit van een krachtige eigen handelsvloot van voortdurend toenemende beteekenis wordt. Hervatting van het wereldverkeer is voor Duitschland een levensbelang, waarvoor het bezit van een eigen vloot een volstreekte voorwaarde is. Van de Deutsche handelsvloot, die vóór den oorlog meer dan 5 miljoen bruto-registertonnen beliep, is thans meer dan 2 miljoen in vijandelijke handen of loopt kans denzelfden weg op te gaan, terwijl 1 miljoen in neutrale of bevriende havens vast ligt, van welke schepen met hunne aan boord gebleven bemanningen het onderhoud geheel ten laste der reederijen komt. Sedert het voorjaar is de toestand nog aanzienlijk ernstiger geworden, aangezien de Vereenigde Staten zich bij de Entente hebben gevoegd en zoowel de bouwkosten als de scheepsprijzen nog belangrijk gestegen zijn. Onder deze omstandigheden bestond de vrees, dat door een stelsel van, zij het ten deele rentelooze, voorschotten, het beoogde doel, een zoo spoedig mogelijke herbouw,

niet zou worden bereikt en moest op meer afdoende wijze hulp worden geboden. Al heeft de regeering opnieuw voorshands van een schadevergoedingsregeling, gelijk na den oorlog van '70, moeten afzien, te zeer als een zoodanige regeling samenhangt met den algemeen financieelen en economischen toestand na den oorlog, zoo acht de regeering het niettemin de taak van den Staat, niet enkel in het belang van de toekomst der Deutsche reederijen, maar evenzeer voor de gansche volkshuishouding, te zorgen, dat de Duitse handelsvloot zoo spoedig mogelijk na het sluiten van den vrede weder op de oude hoogte zal zijn teruggekeerd en wat tonnenmaat en wat concurrerend vermogen betreft. Dit is slechts te bereiken wanneer reeds thans in belangrijke mate rijksgeld voor den nieuwbouw of den aankoop van vreemde schepen wordt ter beschikking gesteld of althans de beschikbaarstelling er van verzekerd. Bovendien moeten de zoo verzwakte reederijen over nieuwe bedrijfsmiddelen kunnen beschikken, willen zij met kans op resultaat de concurrentie met de vreemde scheepvaart kunnen hervatten, terwijl niet minder noodig is, dat het scheepsvolk het oude beroep weder aanvaardt.

Al deze redenen leiden tot het voorstel den rijkskanselier te machtigen, om in overleg met een in te stellen commissie van deskundigen, aan reederijen subsidies à fonds perdu toe te staan voor het aanschaffen van schepen ter vervanging van na 31 Juli 1914 door oorlogsoorzaak verloren of zwaar beschadigde schepen, alsmede voor de dekking van kosten van onderhoud van schepen en bemanningen, wanneer het schip gedurende den oorlog in een vreemde haven is blijven liggen. Bovendien zullen subsidies verstrekt kunnen worden aan bemanningen die hun have en goed hebben zien verloren gaan.

De subsidies, die in de eerste plaats voor de aanschaffing van vrachtbooten hebben te strekken, zullen worden gegeven naar de vredeswaarde van schip en inventaris. Voor de meerdere kosten van aanbouw of aankoop onder de huidige omstandigheden zullen toeslagen worden verleend, te hooger naarmate de nieuwe schepen vroeger in de vaart komen. Maximaal zullen deze toeslagen 80 pCt. van de meerdere kosten bedragen bij schepen, die in de eerste drie vredesjaren beschikbaar zullen zijn, welk percentage daalt tot 20—40 pCt. voor schepen in het zesde tot negende jaar beschikbaar gesteld. Bij de vaststelling van het bedrag zal onder meer rekening worden gehouden met de algemeen financieelen toestand der reederij, terwijl de betaling voor de helft reeds dadelijk na vaststelling van het bedrag, dus vóórdat met den bouw is begonnen, kan plaats vinden.

Alle rechten van de reederij wegens het verlies van het schip, voortspruitend uit verzekering of uit anderen hoofde gaan, aan den staat over; terwijl reeds uitbetaalde bedragen op het subsidie worden gekort. Gelijk reeds gezegd, wordt de vraag, of geheele schadevergoeding zal worden gegeven, voorshands aangehouden. Hetzelfde geldt van de vraag of en in hoeverre voor verloren gegane ladingen van overheidswege vergoeding zal worden gegeven.

In de belanghebbende kringen en in de vakpers, die tegenover het aanvankelijke plan van ten deele renteloze leeningen critisch gestemd was, hebben de plannen onverheelden bijval gevonden. Overigens werd van verschillende zijden, hoewel het regeeringsvoorstel in beginsel juist werd geacht, niettemin de vrees uitgesproken dat, wanneer de regeering zich geen bevoegdheden voorbeheld, de scheepvaartmaatschappijen op deze wijze te veel macht zouden erlangen. De enkele verbodsbepaling, tegen het aan den vreemde verkoopen of in gebruik geven van met staatssteun gebouwde schepen, werd in dit opzicht niet voldoende geacht. Ook werd er op gewezen dat, al is alle reden aanwezig thans speciaal voor de scheepvaart en de bemanningen een regeling te treffen, niettemin hiermede een beginsel aanvaard is, dat tot heel wat consequenties zal kunnen en moeten leiden. Merk-

waardig is, dat ter beurze niet zoozeer de scheepvaart-aandeelen dan wel de aandelen in scheepsbouwmaatschappijen en montaanwaarden gunstig op de bekendmaking van het wetsontwerp hebben gereageerd. In het Effectenbeursoverzicht in dit nummer worden hieraan enkele beschouwingen gewijd, waaraan te dezer plaatse kan worden toegevoegd, dat inderdaad in het reeds verschenen afdeeliningsverslag van den Rijksdag aangedrongen wordt op een bepaling in het ontwerp, waardoor de winst, met de met rijkssteun verworven schepen behaald, boven een zekeren grens aan den staat zal komen. Voorgesteld wordt den rijkskanselier voor het jaar 1917 uit dezen hoofde een bedrag van 300 millioen Mk. ter beschikking te stellen.

Dat het plan, welks totale kosten naar Hamburgsche berekeningen de 1,5 milliard zouden kunnen overschrijden, ook in andere landen en met name in Engeland de aandacht trekt, laat zich begrijpen. Wel is reeds Frankrijk voorgegaan in het aanvaarden van het beginsel van staatssteun voor het herstel van de eigen handelsvloot, een beginsel trouwens op directe en indirecte wijze reeds sedert jaren in de Fransche scheepvaartpolitiek gehuldigd, doch de schaal waarop zulks geschied: maximaal frs. 160 millioen rentedragend voorschot, zinkt bij de Deutsche plannen in het niet.

Vanuit een Nederlandsch oogpunt verdient te worden opgemerkt, dat de belangrijke premie, die voor spoedigen aanbouw van Deutsche schepen in uitzicht gesteld wordt, een gevaar oplevert voor de toekomst der Nederlandsche koopvaardijvloot. Het is bekend, dat onze scheepsbouwers, die bestellingen van Nederlandsche Reederijen moeten uitvoeren, groote moeilijkheden ondervinden in de verkrijging hunner materialen, waarvoor zij grootendeels op Deutschland aangewezen zijn.

Men zou zich bij dezen toestand noodgedwongen moeten nederleggen, indien hij werkelijk het gevolg was van schaarschte aan deze materialen in Deutschland. Zulks schijnt echter niet het geval te zijn, immers terwijl onze scheepswerven en machinebouwers de materialen voor hun Nederlandsche bestellingen druppelgewijs of in het geheel niet meer ontvangen, wordt hun van Deutsche zijde voldoende en spoedige levering in uitzicht gesteld voor het bouwen van schepen voor Deutsche rekening. Wanneer het thans in behandeling zijnde Deutsche wetsontwerp tot stand komt, is het te vreezen, dat dit gevaar voor de Nederlandsche koopvaardijvloot zich nog meer zal accentueeren.

Nog een ander gevaar bedreigt den aanbouw van Nederlandsche koopvaardij-schepen.

Het is bekend, dat hier te lande door Nederlandsche werven zeer veel tonnage voor Scandinavische rekening in bestelling genomen is tot prijzen, waartegen de Nederlandsche reeders, die door de Schepenvorderingswet in het emplooi hunner schepen beperkt worden, onmogelijk kunnen concurreren. Naarmate deze Scandinavische schepen hier gereed komen, wordt onze Regeering voor een netelige quaestie met betrekking tot de toepassing der Schepenuitvoerwet gesteld. Doch al mocht deze quaestie ook zoodanig worden opgelost, dat de bedoelde schepen gedurende korteren of langeren tijd voor Nederlandsche vervoersbelangen zullen varen, voor de koopvaardijvloot onder Nederlandsche vlag gaan deze schepen verloren.

Bovendien echter zijn door vele Nederlandsche scheepsbouwers schepen op speculatie op stapel gezet. Wanneer deze schepen aan de markt komen, zal het telkens blijken, dat onze Nederlandsche reeders niet kunnen concurreren tegen de prijzen, welke Scandinavische reeders daarvoor kunnen besteden.

Weliswaar heeft onze Regeering zich in de Schepenvorderingswet voorbehouden om ten aanzien van schepen, die na 1 Januari 1917 van een Nederlandschen zebrief zijn voorzien, bijzondere vrachtregeelingen te treffen, zoolang echter deze schepen onder vigueur der

Schepenvorderingswet moeten varen, zal geen Nederlandsch reeder het wagen, daarvoor de in Scandinavië te bedingen prijzen te betalen. Deze prijzen berusten op een volledig vrij verloop van het schip, dat den reeder in staat moet stellen de gunstige vrachtenmarkt op te zoeken, teneinde in den kortst mogelijken tijd de volstrekt noodzakelijke reserves op de abnormale aanschafwaarde van zijn schip te maken.

Indien het echter mogelijk zou zijn zulke schepen vrij te stellen van de toepassing der Schepenvorderingswet, zouden er vermoedelijk grif Nederlandsche koopers te vinden zijn. Wel is waar zou deze tonnage dan wellicht voorloopig onttrokken worden aan het vervoer ten behoeve van ons land, doch hiertegenover staat, dat deze schepen op die wijze behouden blijven voor de Nederlandsche vlag en als zoodanig op den duur toch ook weder aan ons land ten goede komen.

ONZE RIJSTPOSITIE.

Men schrijft ons:

Bij den aanvang van den oorlog was ten onzent — aldus Mr. M. W. F. Treub in zijn „Oorlogstijd” — een zoo groote voorraad rijst aanwezig, dat deze onder normale omstandigheden voor de behoeften der bevolking gedurende eenige jaren voldoende geweest zou zijn. Die voorraad wordt dan nader opgegeven als 200.000.000 K.G. in het begin Augustus 1914 te hebben bedragen; door den grooten uitvoer zou de voorraad drie weken later reeds tot 150.000.000 K.G. geslonken zijn. In verband hiermede werd den 3en Sept. d.a.v. de rijstuitvoer verboden, die sedert ook verboden is gebleven.

Wie de woorden van den minister Treub letterlijk opneemt, zal meenen, dat er ook nu nog geen krimp aan rijst zijn kan, omdat de reservevoorraad toch wel aardig op peil gebleven moet zijn door de ca. 140.000 ton, welke sedert 1 Sept. 1914 tot 1 April 1917 zijn ingevoerd. „Eenige jaren”, dat is toch allicht 4 à 5 jaar, wat een verbruik zou geven van 50 à 60.000 ton per jaar — in de drie oorlogsjaren zouden we dan iets meer dan den op 1 Sept. 1914 aanwezigen voorraad verbruikt kunnen hebben, zoodat ons momenteel in allen gevalle minstens 100.000 ton reserve ter beschikking moest staan. Het feit, dat we vooral het laatste jaar royaal met onze rijst hebben omgegaan door de verstrekking tegen lage prijzen en door het geven van verhoogde rantsoenen in tijden van aardappelgebrek zou dan hierbij verwaarloosd kunnen worden, omdat in de eerste twee oorlogsjaren de prijzen aanzienlijk hooger geweest zijn dan normaal, wat uiteraard een verminderd gebruik tot gevolg gehad moet hebben.

In hoeverre is echter de conclusie juist, dat we nog geen krimp aan rijst hebben of kunnen hebben? Gaat men, ten einde dit vast te stellen, de cijfers omtrent den in- en uitvoer na, dan staat men aanvankelijk versted en in plaats van de opvatting van minister Treub te deelen over het voldoende zijn van 200.000.000 K.G. rijst voor eenige jaren normaal verbruik, beschouwt men het als een wonder der wonderen, dat niet al een groot jaar geleden de laatste korrel rijst verbruikt is. De saldo-invoeren toch van 1906/1913 schommelden tusschen de 120 millioen en 183 millioen K.G. en beliepen gemiddeld bijna 150 millioen K.G. Met zulk een cijfer laat zich een verzekering van „200 millioen K.G. is voldoende voor eenige jaren” in het minst niet rijmen. En de gevolgtrekking, dat we al lang rijst te kort hadden moeten hebben, ontvangt bovendien nog steun door de omstandigheid, dat het bestaan van een uitvoerverbod niet verhinderd heeft, dat van 1 Sept. 1914 tot 1 April 1917 ruim 28.000 ton rijst het land verlaten heeft, waaronder ca. 16.000 ton in de periode, dat de heer Treub nog minister van Landbouw was.

Steun voor de opvatting, dat onze rijstvoorraad eigenlijk reeds lang opgebruikt had moeten zijn, wordt ook geboden door de „Memorie van Toelichting” tot

het 80 millioen-ontwerp, die het totale jaarlijksche rijstverbruik ten onzent raamt op 130.000.000 K.G., in welke hoeveelheid dan ook begrepen zijn zou het gebruik voor industriële doeleinden (bierbrouwerijen en rijststijfelfabrieken) alsmede de rijstafval (dop-, bruin- en witmeel). Volgens genoemde Memorie is bedoelde raming afkomstig van de rijstpellers en wordt zij gesteund door de desbetreffende cijfers uit de Nederlandsche statistiek van in-, uit- en doorvoer.

•• Het valt kwalijk te ontkennen, dat er tusschen de verzekeringen van den tegenwoordigen en den vroegeren minister van Financiën gemis aan overeenstemming is en de verwarring wordt nog grooter, wanneer weer een andere officieele bron, „de Jaarcijfers”, verzekeren, dat het gemiddeld rijstverbruik in Nederland in de jaren 1907/1911 per hoofd der bevolking 11,87 K.G. bedroeg, wat bij een bevolkingscijfer van 6.500.000 zielen een totaal verbruik per jaar zou geven van ruim 77.000.000 K.G.

Al is het niet mogelijk, de afwijkende officieele gegevens zoo te interpreteren, dat zij ten slotte toch met elkaar overeenstemmen — zoo zot als de zaak er aanvankelijk uitziet, is zij in werkelijkheid niet. De Jaarcijfers en minister Treub hebben blijkbaar het oog op gepelde rijst, minister Posthuma en de rijstpellers op ongepelde of onafgewerkte rijst, en de Nederlandsche statistiek ten slotte op beide. Men slaat de plank niet te ver mis, door aan te nemen, dat van de rijst, zooals zij wordt aangevoerd een 20 pCt. afvalt, eer zij geheel is afgewerkt, en dan wordt al dadelijk het door minister Posthuma genoemde cijfer van 130.000.000 K.G. tot 100.000.000 K.G. gereduceerd. Dit cijfer nu laat zich zeer wel in overeenstemming met dat der in- en uitvoerstatistiek brengen. De rijst, die hier te lande aankomt, is soms nog in-doppen, doch heeft meest eene eerste ontbolstering ondergaan; de uitgevoerde rijst is daarentegen voor het grootste deel in de pellerijen geheel afgewerkt. De statistische gegevens zijn dus zonder meer niet met elkaar vergelijkbaar; het minst gaat men nog fout, door als invoersaldo aan te nemen het met 20 pCt. verlaagde invoercijfer verminderd met het uitvoercijfer als zoodanig. Van het aldus verkregen cijfer weet men in allen gevalle, dat het een minimum-verbruik aangeeft; immers ook het uitvoercijfer had feitelijk met een zeker percentage verlaagd moeten worden, omdat onder de uitgevoerde hoeveelheden zich ook nog onge-dopte of alleen ontbolsterde, niet afgewerkte rijst bevond.

Brengt men de correctie der 20 pCt. bij den invoer aan, dan verkrijgt men als gemiddeld verbruik over de periode 1904/1912 74.443 ton per jaar, eene uitkomst, welke fraai klopt met die der „Jaarcijfers”; een gemiddeld bevolkingscijfer toch van 6.250.000 zielen met een gemiddeld verbruik van 11,87 K.G. per hoofd en per jaar geeft een gemiddeld jaarlijksch verbruik van 74.187 ton. Het jaar 1913 is bij deze beschouwing buiten rekening gebleven, omdat toen de wereldgoest en de aanvoeren overvloedig waren; de dalende markt maakte de pellers huiverig om af te geven en door nu het zeer groote invoersaldo over 1913 te betrekken in de reeks der gemiddelden zou men het verbruikscijfer flatteeren, doch tevens de verklaring missen, hoe het mogelijk is geweest, dat op 1 Augustus 1914 in ons land 200.000.000 K.G. rijst aanwezig was.

Thans wordt het ook duidelijk, hoe minister Posthuma aan zijn cijfer van 130.000.000 K.G. bruto of 100.000.000 K.G. netto is kunnen komen. Een gemiddeld verbruikscijfer van 74.443 ton (stel 75.000 ton) over 1904/1912 stemt, als men rekening houdt met het accres der bevolking overeen met een verbruik van 71.000 ton in 1904 en bijna 79.000 ton in 1912. Het cijfer over 1917 wordt dan ca. 85.000 ton. Het werkelijke verbruik moet echter hooger zijn, omdat het verbruik per hoofd de laatste jaren regelmatig

toeneemt, en omdat het uitvoercijfer te hoog is aangenomen, daar bij de berekening ten onrechte is verondersteld, dat alle uitgevoerde rijst gepeld was. Om nu in elk geval zeker te gaan, heeft de minister toen blijkbaar het ronde cijfer van 100.000 ton aangenomen.

Door deze overeenstemming tusschen minister Posthuma, de statistiek van in- en uitvoer, en de Jaarcijfers hebben we althans een basis verkregen, ten einde vast te stellen, of er nog eenige rijstreserve van beteekenis in ons land kan zijn. We zullen daarbij weer den veiligen kant kiezen, en er rekening mee houden, dat de prijsstijging van rijst in 1915 en 1916 en het toen overvloedig verkrijgbaar zijn van goedkoop bruin brood nadeelig op het rijstverbruik gewerkt moet hebben. In 1917 was er daarentegen een verhoogde prikkel tot gebruik, daar het brood toen gerantsoeneerd was en in de aardappellooze periode verhoogde rijstrantsoenen werden verstrekt tegen prijzen, die weer aanmerkelijk lager waren dan de reeds, ingevolge de Distributiewet, sinds het najaar van 1916 belangrijk verlaagde prijzen. Ook einde 1914 bestond er een prikkel tot verhoogd gebruik, doordien toen op tal van plaatsen rijst voor de broodbereiding gebezigd werd. De tegenstrijdige factoren zouden vrijwel tegen elkaar opwegen, indien zij even lang gewerkt hadden; evenwel kon de duurtefactor het langst zijn invloed doen gelden, en dus zal het gemiddeld verbruik in de oorlogsjaren wel beneden het normale gedaald zijn en ons een jaar of tien terug hebben gezet. We verkrijgen dan voor gemiddeld verbruik in de oorlogsjaren 71.000 ton over 1904, dus over de drie oorlogsjaren 213.000 ton.

Op 1 Augustus 1914 bedroeg, volgens minister Treub, de rijstvoorraad 200.000 ton, terwijl sedert dien datum tot 1 April is aangevoerd 144.430 ton, of met de bovenbesproken correctie van 20 pCt. 115.544 ton, wat een totaal geeft van 315.544 ton. Uitgevoerd zijn inmiddels 74.575 ton, zoodat voor consumptie beschikbaar bleef 240.969 ton. Tot 1 Augustus zullen 213.000 ton verbruikt zijn, zoodat volgens onze raming op dien datum nog een reserve van ca. 24.000 ton over zou zijn. Mogelijk is ook na 1 April (de beschikbare statistische gegevens loopen tot dien datum) nog wat rijst ingevoerd, maar veel kan dat niet zijn. Dat we thans over een grooter hoeveelheid dan 25.000 ton beschikken zouden kunnen, achten we dan ook ondenkbaar; alle cijfers zijn steeds zóo gekozen naar den kant van een klein verbruik, dat er eer aanleiding is om aan te nemen, dat de reserve 10.000 ton is dan dat zij 30.000 à 35.000 ton zou bedragen.

De toekomst voor onze rijstvoorziening ziet er bijgevolg bijzonder somber uit. Minister Posthuma heeft ter gelegenheid van de interpellatie-Van den Tempel medegedeeld, dat toen de Middellandsche Zee werd afgesloten, en onze rijstschepen in het kanaal van Suez lagen, een er van verkocht is en de andere leeg zijn gehaald, en sedert vier schepen zijn gecharterd om rijst te halen. Die schepen kunnen echter in afzienbaren tijd niet hier zijn — aangenomen dan nog, dat ze nog eens rijst brengen. Nieuwe aanvoer is derhalve de eerste maanden niet te verwachten, zoodat we zullen moeten blijven interen van onze voorraden die, naar we boven berekenden, zelfs in het gunstigste geval beneden de 25.000 ton blijven. Bij behoud van ons tegenwoordige rantsoen van 0,7 K.G. per hoofd en per 4 weken zouden we dan nog precies dit jaar uitkomen.

Echter moet het al lang te voren met onze distributie van goedkope rijst spaak loopen; de vorenbedoelde hoeveelheid bestaat immers behalve uit z.g. regeeringsrijst uit Java- en Siamsoorten, die niet onder de distributie vallen. Verreweg het grootste deel van het publiek koopt goedkope rijst, en de voorraad daarvan zal wel veel vroeger zijn uitgeput dan van de dure soorten. Het volk kan de dure rijst niet bekostigen, zoodat het noodig zal zijn of ook de betere soorten spoedig in de distributie te betrekken of het reeds van 1,7 op 0,7 K.G. verlaagde rantsoen nog-

maals te verlagen.¹⁾ Wellicht moet beide geschieden en wel als de rijstvoorraad werkelijk lager is dan de gunstige raming, hierboven vermeld, aangeeft.

Intusschen zou het niet ongewenscht zijn, indien de Regeering eens officieel bekend maakte, hoe onze rijstpositie nu eigenlijk is. Een groot deel van het publiek leeft voort in volle gerustheid, dat er rijst in overvloed is, en kan zich voor die gerustheid beroepen op de o. i. onjuiste uiting van minister Treub in zijn „Oorlogstijd”, dat 200.000.000 K.G. rijst voldoende is voor ons normale gebruik gedurende „eenige jaren”. Die gerustheid wordt bovendien nog gesteund door het maar steeds aanwijzen van rijst ter vervanging van aardappelen — en zulks niettegenstaande minister Posthuma in zijn „Memorie van Toelichting” tot het 80 miljoen-ontwerp het normale rijstverbruik raamt op 130.000.000 K.G. onbewerkt (of 100.000.000 K.G. bewerkt, waarvan 70.000.000 K.G. „regeeringsrijst”), zoodat we volgens zijne gegevens inderdaad thans bezig moeten zijn de laatste restjes rijst te verorberen. Het is veel beter, dat men tijdig weet, waar men aan toe is, dan dat men in valsche gerustheid voortleeft.

DE „BOARD OF CONTROL” IN DE ENGELSCH KATOENINDUSTRIE.

In den vorigen jaargang van de Ec. Stat. Berichten bevatte No. 43 op pag. 681 eenige beschouwingen over de stijging der katoenprijzen, die toen reeds abnormaal hoog werden gevonden. Sedert heeft deze stijging nog verderen voortgang gemaakt en thans zoodanige afmetingen aangenomen, dat in Engeland de Regeering gemeend heeft tusschen beide te moeten komen, zoodat zelfs op Woensdag 20 Juni j.l. de termijnmarkt te Liverpool door den directeur van de Katoenbeurs aldaar gesloten werd op verzoek van den President van de Board of Trade.

De toestand op de Liverpooler markt was reeds sedert verscheiden maanden verre van gunstig en de voorraad ter plaatse nam bijna wekelijks af, zoowel door gebrek aan beschikbare scheepsruimte uit Amerika en Egypte, als ook door het torpedeeren van verschillende ladingen katoen, uit die landen naar Liverpool onderweg. Het totaalverbruik van ruwe katoen in Engeland kan op ongeveer 4 miljoen balen per jaar, waarvan circa 4/5 Amerikaansche katoen, geschat worden. Na den zeer grooten Amerikaansche katoenooft van 1914/15, die circa 16½ miljoen ballen opleverde, was er allerwege overvloed en bestond de voorraad in Liverpool op 25 Juni 1915 o.a. uit 1.490.000 balen ruwe Amerikaansche katoen, dus voldoende voor ruim 5 maanden. Een jaar later, op 23 Juni 1916, was, ook al tengevolge van den slechten oogst 1915/16, die nog geen 12 miljoen balen opracht, de Liverpool voorraad verminderd tot 520.000 balen. Ook de Amerikaansche oogst 1916/17 was niet veel beter dan de voorgaande en de voorraad in Liverpool was, ook al tengevolge van de scheepvaartmoeilijkheden, op 22 Juni j.l. gedaald tot 310.000 balen. Bovendien scheen er toen slechts weinig katoen zeilende te zijn en hadden de importen gedurende de voorafgaande weken gemiddeld slechts 21.000 balen per week bedragen, terwijl men de minimumconsumptie van Amerikaansche katoen, zelfs nu een aantal spinnerijen reeds korteren tijd werkten, toch nog op meer dan 50.000 balen per week moest taxeeren, zoodat het niet te verwonderen was, dat de nog in Liverpool aanwezige onverkochte partijen grif koopers vonden en de premies daarvoor op de termijnprijzen (points on) hoe langer hoe hoger werden.

Bovendien waren katoenprijzen in Amerika ook gedurende de maand Juni belangrijk gestegen, zoowel tengevolge van de vermeerde consumptie in de

¹⁾ Sedert brachten de dagbladen bericht, dat minister Posthuma met het oog op de voorraden en de moeilijkheden bij den aanvoer ondervonden het rijstrantsoen met ingang van 1 Augustus tot 0,4 K.G. heeft verlaagd, wat onze boven ontwikkelde opvatting bevestigt.

eerste ingrijpen van de Engelsche Regeering flink reageerden, hebben deze zich weer spoedig hersteld, zoodat thans het vroegere peil weer is bereikt. Al heeft deze maatregel dus nog geen lagere prijzen gebracht, zoo meent men toch wel spoedig op grootere aanvoren van ruwe katoen in Liverpool te mogen rekenen, daar het schijnt, dat de Engelsche Regeering toegezegd heeft, daarvoor meer scheepsruimte beschikbaar te zullen stellen.

Verder heeft de Board of Control een onderzoek ingesteld naar de onverkochte katoen, die nog in Liverpool voorradig was en ook naar de voorraden aan de spinnerijen. Deze laatste, ofschoon nog niet definitief gepubliceerd, schijnen nogal meegevallen te zijn, doch van de Liverpoolvoorraad van Amerikaansche katoen op 30 Juni j.l. waren reeds 100.000 balen verkocht voor vaste prijzen, 55.000 balen eveneens verkocht „on call”, terwijl nog slechts 62.000 balen onverkocht waren. Men zal dan ook wel genoodzaakt zijn het katoenverbruik in Engeland te beperken en verwacht algemeen, dat de Board of Control daarvoor spoedig een algemeene regeling zal voorschrijven, waarschijnlijk in den geest, dat de wekelijksche werktijd, die nu 55½ uur bedraagt, verminderd wordt tot b.v. 40 uur.

Voor de Nederlandsche katoenindustrie is zulks bovendien nog van bijzonder belang, daar hier steeds groote hoeveelheden katoenen garens uit Engeland worden ingevoerd. Sedert ongeveer half Juni worden nu in Engeland geen verdere export-licences voor garens voor Holland gegeven en de aanvoer blijft thans uitsluitend beperkt tot die partijen, waarvoor vroeger reeds licences waren afgegeven. Het is dus zeker te hopen, dat spoedig een afdoende regeling in de Engelsche spinnerijen zal worden getroffen en dat dan ook weer vergunningen voor dezen uitvoer, die zelfs bij de toename van de laatste jaren hoogstens 3 à 4 pCt. van de totale Engelsche garenproductie heeft bedragen, zullen worden verleend.

J. G.

JAPANSCH EN BRITSCHE-INDISCHE GOUDPOLITIEK.

Japan's uiterst krachtige economische positie ten gevolge van den oorlog is bekend. De betalingsbalans, die te voren den steun van geregelde buitenlandsche leeningen niet ontberen kon, is thans door de ontzaglijke verschuivingen in den in- en uitvoer van goederen, in sterke mate actief geworden. De veranderingen op den vreemde, aldus door Japan verkregen, zijn door het land benut voor het terugkopen van belangrijke posten buitenlandsche schuld en voor het versterken van den goudvoorraad. Ook zijn, zooals den lezer bekend is, door Japan verschillende credieten aan de geallieerden verleend, niet lang geleden nog tot een bedrag van 50 miljoen Yen aan Frankrijk in den vorm van driejarige 6 pCts. schatkistbiljetten.

In de laatste maanden heeft Japan evenwel, naar het schijnt, zijn politiek gewijzigd en is het zich in het bijzonder gaan toeleggen op het versterken zijner goudvoorraad. Wat van deze verandering van politiek oorzaak is — een wensch inderdaad naar meer goud, dan wel het gevoel, dat onder de omstandigheden, waarin thans Japan's voornaamste schuldenaar, Rusland verkeert, aan goud als betaling de voorkeur te geven is — het laat zich begrijpen, dat een en ander de aandacht getrokken heeft, vooral in de Vereenigde Staten, die ten slotte het overgrote deel van het goud, in de 11 maanden Juli '16 tot Juni '17 niet minder dan \$ 63.000.000, geleverd hebben. Van verschillende zijden is dan ook de vraag gesteld, of aan deze goudverzendingen geen grenzen behoorden te worden gesteld, waarbij het feit, dat Japan het land van bestemming was, vermoedelijk aan de stemmen kracht zal hebben bijgezet. De Amerikaansche regeering heeft intusschen gemeend aan dezen wensch geen gehoor te moeten geven en heeft mitsdien aan de goudbewegingen geen moeilijkheden in den weg ge-

legd. Wel echter heeft zij naar Engelsch voorbeeld de noodige maatregelen getroffen ter verzekering, dat de regeering steeds over de goudbewegingen volledig overzicht heeft.

Eigenaardig is bij dit alles, dat werkelijke verschepingen nauwelijks hebben plaats gevonden. Een deel van het goud toch is door de Bank of England, hetzij te Londen, hetzij met gebruikmaking van hare gedurende den oorlog gegroeide en voor kort — zie blz. 361 van dezen jaargang — in een officieele regeling neergelegde verhouding tot de Fed. Reserve Bank te New York, aldaar voor hare rekening ter beschikking van de Japansche rechthebbenden gesteld en door dezen in beide steden gelaten. Hetzelfde geldt ook van een deel van het direct in de Vereenigde Staten aangekocht goud. Gevolg van een en ander is, dat van de Japansche specievoorraad, die begin Mei Yen 774.000.000 bedroeg, waarvan in handen van de Japansche Bank Yen 465.000.000 en van de regeering Yen 309.000.000, slechts 233.000.000 in Japan aanwezig was, terwijl de rest — Yen 541.000.000 — in het buitenland, hoofdzakelijk New York en Londen, gedeponeerd was.

Kenmerkt de financieele politiek van Japan zich dus momenteel door een sterk streven tot goudaan-trekking, een ander karakter draagt eene voor enkele dagen gepubliceerde ordonnantie der Britsch-Indische regeering, waarbij de invoer van goud in Voor-Indië verboden wordt. Naar het schijnt moet men dezen maatregel niet als een volgen van het Zweedsche voorbeeld aanzien. Integendeel verklaart het koloniaal gouvernement zich bereid goudgeld en goud in baren tegen de volle goudwaarde op eigen naam te blijven ontvangen. Als doel der maatregel wordt opgegeven het tegengaan van het toenemend verbruik van goud voor luxe doeleinden door de bevolking, die zich in dezen tijd van voorspoed blijkbaar niet tot het terzijde leggen van zilver beperkt, terwijl voorts de groote behoeften aan goud van het Britsche rijk in zijn geheel genomen aan de maatregel wel niet vreemd zullen zijn. Tegelijkertijd is de papircirculatie die nog in Maart 1916 ongeveer op het niveau van vóór den oorlog stond, sedertdien van 6.773 lakhs gestegen tot 9.329 lakhs op 30 Juni l.l.

DE RIJKSMIDDELEN.

In dit nummer treft men aan de cijfers betreffende de opbrengst der Rijksmiddelen over Juni en de eerste zes maanden van dit jaar, vergeleken met de overeenkomstige cijfers van het vorige jaar. Er is ook ditmaal vooruitgang te constateeren, welke echter weder geheel voor rekening komt van de buitengewone omstandigheden. Treffen wij n.l. de gebruikelijke vergelijking tusschen de opbrengst gedurende het eerste halfjaar van 1917 en die in hetzelfde tijdvak van 1914, toen de oorlogstoestand zijn invloed nog niet kon doen gevoelen, en brengen wij daarbij de bekende noodzakelijke correcties aan (door de vervanging van de bedrijfsbelasting door de inkomstenbelasting en de heffing van het statistiekrecht uit te schakelen, alsmede de opbrengst van den suikeraccijns in de eerste helft van 1917 geheel aan de gewone middelen ten goede te doen komen), dan vinden wij het volgende:

1917 tijdvak Januari tot en met Juni	f 84.902.000
1914 „ „ „ „ „ „	„ 76.650.000

Vermeerdering . . . . . f 8.252.000

Deze vermeerdering bedraagt plm. 10,76 pCt. of, per jaar berekend, 3,58 pCt., welke percentages klimmen tot 11,40 en 3,80, indien de opbrengst der wisselvallige successierechten in beide tijdvakken buiten beschouwing blijft. De vermeerdering bedraagt dan f 7.586.000. De suiker- en geslachtaccijns brachten tezamen f 5.699.000 meer op, de zegel- en registratie-rechten f 5.009.000 meer. Daartegenover staat de daling van de invoerrechten en de loodsgelden; deze hef-

fingen bleven in de eerste zes maanden van 1917 niet minder dan ruim f 4.500.000, bij de opbrengst over hetzelfde tijdperk van 1914 ten achter. Hoeveel critieker de omstandigheden tengevolge van den verscherpten duikbootenoorlog voor onzen overzeeschen handel en voor onze scheepvaart geworden zijn, blijkt wel hieruit, dat de rechten op den invoer in Juni 1916 nog f 1.420.000 opbrachten tegen f 846.000 over Juni 1917. Dus over laatstgenoemde maand kleine zes ton minder.

De oorlogswinstbelasting en de verdedigingsbelastingen brachten tot dusver in totaal op een bedrag van f 65.725.505, waarvan ruim 32 miljoen gulden uit de oorlogswinstbelasting. Voegt men bij eerstgenoemde som hetgeen de opcenten — behalve die op den suikeraccijns, wyl hunne heffing met evenredige verlaaging van de hoofdsom gepaard ging en dus geen verhooging van den accijns meebrachten — ten behoeve van het Leeningsfonds 1914 in 's Rijks kas deden vloeien, dan blijkt, dat uit de belastingen tengevolge van de buitengewone omstandigheden geheven, f 115.203.668 werd ontvangen.

AANTEEKENINGEN.

Vrachten van Java naar Nederland. —

	Juni '14	Juni '15	Nov. '16	Febr. 1917
Tabak .... p. 800 Ko. f	50,—	80,—	200,—	247 1/2
Copra .... „1200 „	37 1/2	90,—	165,—	225,—
Cacao..... „1500 „	70,—	140,—	222 1/2	242,—
Peper..... „1500 „	60,—	128,—	176,—	284 1/2
Koffie..... „1800 „	55,—	110,—	250,—	292 1/2
Mais..... „1800 „	30,—	75,—	158 1/2	158 1/2
Tapiocameel „2000 „	30,—	85,—	165,—	200,—
Kapok .... „ M*	17,—	39,—	66,—	73,—
Kinabast .. „ „	20,—	40,—	73,—	102 1/2
Thee ..... „ „	21,—	42,—	67 1/2	102,—
Huiden (in pakken) .. „ „	19 1/2	44,—	70 1/2	90,—
Rubber .... „ „	27,—	54,—	70 1/2	100,—
Vezels .... „ „	15,—	35,—	64,—	79,—

Deze vrachten werden genoteerd door de Mij. Nederland en Rott. Lloyd. De vrachten, die door wilde booten gevraagd worden, zijn aanzienlijk hooger. Scheepsruimte is thans zeer moeilijk te bekomen, daar de booten, die de geregelde lijnen in de eerstvolgende maanden voor het vervoer Java-Nederland bestemd hadden, door de Regeering voor andere doeleinden zijn opgevorderd.

Verkeerswezen in Zwitserland. — De Algemeene Nederlandsche Vereeniging voor Vreemdelingenverkeer in Den Haag, vestigt onze aandacht op het volgende bericht, voorkomende in het Maandblad „Deutschland“, no. 14:

„De Zwitsersche Nationale Raad heeft thans besloten tot oprichting van een Departement van verkeerswezen, waardoor de aansporingen gedurende 6 jaren door den Bond van Zwitsersche Vereenigingen voor Vreemdelingenverkeer gegeven, met succes zijn bekrond geworden. Bij deze oprichting zijn de groote Zwitsersche Verkeersvereenigingen de Vereeniging van Zwitsersche Hoteliers, de Staatsspoorwegen en het Ministerie van Binnenlandsche Zaken betrokken. „De voorloopig jaarlijks benoodigde gelden ten bedrage van frs. 350.000 worden door deze Vereenigingen en door den Staat verstrekt. „Het Rijk zal als bijdrage voor het jaar 1918 een bedrag van frs. 120.000 ter beschikking stellen.”

Suikerinkoopen door Engeland gedurende 1916. — De Suiker-Commissie der Britsche Regeering heeft onlangs eene volledige opgave gepubliceerd van de door haar gedurende 1916 gedane inkoop. Wij hebben hieruit de volgende recapitulatie samengesteld:

Bruine Suiker.

Cuba	564.957 tons
Java.....	329.800 „
Peru.....	44.260 „
Br. West-Indië	10.500 „
Brazilië	9.000 „
Demerara	5.500 „
Mozambique	30 „
	964.047 tons

Witte Suiker.

V. S. v. N. A.....	349.246 tons
Java.....	215.100 „
Mauritius	158.478 „
Canada	24.920 „
	747.744 „
Totaal	1.711.791 tons

Bovenstaande inkoopten waren echter niet uitsluitend voor de consumptie in Engeland bestemd, daar bijv. bijna de geheele Mauritiusoogst voor Frankrijk aangekocht werd.

Voor de Javasuiker werden de volgende prijzen betaald:

Bruine Suiker.

Maart 13-20	600 tons	f 11,25 store
„ 13-20	500 „	„ 11,25 fob
„ 18	6.000 „	„ 11,13 „
„ 18	2.500 „	„ 10,25 „
April 12	7.400 „	„ 10,50 „
„ 12	9.000 „	„ 10,75 „
„ 12	3.000 „	„ 10,25 „
„ 12	2.400 „	„ 10,37 1/2 „
„ 13	7.500 „	„ 10,25 „
„ 13	13.500 „	„ 10,75 „
„ 14	6.000 „	„ 10,35 „
„ 14	16.500 „	„ 10,50 „
„ 14	14.500 „	„ 10,75 „
„ 15	11.000 „	„ 10,75 „
„ 15	7.000 „	„ 11,— „
„ 17	12.000 „	„ 10,75 „
„ 17	9.000 „	„ 11,— „
„ 17	1.200 „	„ 11,12 1/2 „
„ 19	41.200 „	„ 11,72 „
Mei 13	5.500 „	„ 11,50 „
„ 13	6.700 „	„ 11,75 „
„ 13	2.400 „	„ 12,— „
„ 13	19.000 „	„ 12,25 „
„ 13	15.000 „	„ 12,50 „
„ 13	1.800 „	„ ? „
Juli 11	20.000 „	„ 12,75 „
„ 14	1.000 „	„ 12,50 „
„ 14	3.000 „	„ 12,62 1/2 „
„ 14	6.000 „	„ 12,87 1/2 „
„ 25	15.000 „	„ 13,— „
Oct. 26	22.000 „	„ 12,25 „
„ 26	10.000 „	„ 13,25 „
„ 26	10.000 „	„ 13,75 „
	329.000 tons	

Witte Suiker.

Maart 13-20	7.500 tons	f 12,25 store
„ 18	6.000 „	„ 12,25 fob
„ 18	500 „	„ 12,25 store
„ 21	900 „	„ 12,25 „
„ 23	500 „	„ 12,37 1/2 fob
„ 24	8.500 „	„ 12,25 store
„ 30	1.500 „	„ 12,25 „
April 13	2.500 „	„ 11,75 „
„ 15	1.800 „	„ 12,— „
„ 17	60.800 „	„ 12,25 „
„ 17	30.000 „	„ 12,50 „
„ 19	4.500 „	„ 12,50 „
„ 19	7.000 „	„ 13,— „
„ 25	3.000 „	„ 12,25 „
„ 25	4.000 „	„ 12,50 „
„ 25	1.200 „	„ 12,62 „
„ 25	6.000 „	„ 12,75 „
Mei 13	48.000 „	„ 13,25 „
„ 16	3.800 „	„ 13,04 „
„ 16	8.000 „	„ sh. 19/4 1/2 „
Juli 11	3.900 „	f 13,07 „
„ 31	5.200 „	„ 12,52 „
	215.100 tons	

Landbouw-arbeidskrachten in Suriname. — In het jaarverslag over 1916 der Surinaamsche Bank lezen wij: „De stijgende lijn van productie-vermeerdering zal slechts tot bloei kunnen leiden, indien de Regeering in deze landbouwkolonie op het gebied van den landbouw de noodige hulp en leiding geeft. Sedert meer dan vijftig jaren is de kolonie voor de benodigde arbeidskrachten op immigratie aangewezen. En deze immigratie is steeds van Regeeringswege ter hand genomen en verzorgd. Tot nu konden omtrent de uitvoering van deze taak weinig gegronde aanmerkingen worden gemaakt. Die toestand dreigt echter anders te worden, nu de immigratie van uit Britsch-Indië door een aldaar genomen Regeeringsbesluit binnen niet al te langen tijd onmogelijk zal gemaakt worden, terwijl geen zekerheid bestaat dat Ned.-Indië voldoende werkkrachten zal kunnen leveren. Het bestaan der tegenwoordige Cultuurondernemingen zal dan in gevaar worden gebracht en van oprichting van nieuwe ondernemingen zal dan wel geen sprake zijn. Slechts wanneer de Regeering de zekerheid kan verschaffen, dat de immigratie van werkkrachten ongestoord voort zal gaan en zelfs uitgebreid kan worden, zal voor Suriname iets goeds kunnen geboren worden. Geen Cultuurbank en geen Studie-Syndicaat kunnen iets blijvends tot stand brengen, indien de Regeering hieromtrent niet de noodige zekerheid verschafft.”

Nederlandsch-Zuid Afrikaansche handelsbetrekkingen. — Aan het Negende Jaarverslag der Nederlandsche Kamer van Koophandel te Johannesburg ontleenen wij het volgende: „Wanneer men een zeker artikel uit Nederland wenscht te betrekken, maar Nederland kan, door welke oorzaken ook, niet leveren, dan wil de importeur hier zich in den regel wel die oorzaken laten verklaren, maar inmiddels zoekt hij een ander kanaal om zich van de verlangde koopwaar te voorzien. Hetzelfde geldt voor agentuur-firma's, voor zoover zij met Nederland in verbinding waren of trachtten met den Nederlandschen handel en industrie nieuwe connecties aan te knopen. Die firma's zagen zich langzamerhand genoodzaakt zich aan den nieuwen toestand aan te passen en, wat menig handelsartikel betreft, zich tot landen als Amerika, Japan, Zweden, enz. te wenden, teneinde hunne zaken aan den gang te houden of, waar wenschelijk, uit te breiden.

„Het in verbinding treden met genoemde landen werd in niet geringe mate vergemakkelijkt door de pogingen van tal van Amerikaansche, Japansche en Zweedsche huizen om aan de Zuid-Afrikaansche markt het terrein te veroveren, aan mededingers in andere landen tengevolge van den oorlogstoestand ontvallen. Zuid-Afrika en eerstgenoemde landen reikten elkaar als het ware de hand. Zuid-Afrika om zijn handel op kracht te houden en Amerika, Japan en Zweden om gebruik te maken van de gelegenheid tot uitbreiding. Voegen wij bij dat alles, dat de groote leverancier van Zuid-Afrika — Engeland — blijkbaar zijn uiterste krachten heeft ingespannen om, in spijt van den oorlog, zijn handelsrelaties met Zuid-Afrika zooveel mogelijk op peil te houden, dan treedt te duidelijker in het licht, dat achteruitgang van de Nederlandsch Zuid-Afrikaansche handelsbetrekkingen onvermijdelijk was.”

„In ons vorig jaarverslag hebben wij er op gewezen, dat de tijdelijk ingestelde rechtstreeksche dienst tusschen Nederland, Zuid-Afrika en Nederlandsch Oost-Indië, vice-versa, beperkt zou blijven tot het vervoer van passagiers en geen of slechts een gering belang zou hebben voor het goederenvervoer. De feiten hebben ons daarin volkomen gerechtigd, ook wat het tijdelijke van den dienst betreft. Deze laatste is onder de oorlogsomstandigheden in het laatst van November gestaakt en de mailbooten der Nederlandsche maatschappijen hebben de route door het Suezkanaal hervat.

„Een andere Nederlandsche rechtstreeksche verbinding met Zuid-Afrika is voor Nederlandsch Oost-Indië verloren gegaan, doordat de Java-New-York Lijn onder dezelfde omstandigheden besloten heeft de van Java naar New-York en in omgekeerde richting varende schepen, in plaats van via Durban en Kaapstad, door het Panamakanaal te zenden.

„Nederland en Nederlandsch Oost-Indië zijn dus weder geheel verstooken van rechtstreeksch en onafhankelijk verkeer met Zuid-Afrika, hetgeen uit een oogpunt van handelsbelang te meer te betreuren is, daar Noord- en Zuid-Amerika, Japan en Zweden, om van andere buitenlandsche verbindingen niet te spreken, nóg steeds een min of meer geregelden dienst met Zuid-Afrika onderhouden.”

Naar het Persbureau Vaz Dias verneemt, overweegt de Koninklijke Nederlandsche Stoomboot Maatschappij om, met het oog op het toenemend belang voor ons land van den aanvoer van producten van de Westkust van Afrika, een geregelde stoomvaartverbinding tusschen Nederland en deze kust te openen.

In verband met de bovenstaande beschouwing der Kamer van Koophandel te Johannesburg, heeft dit bericht, dat ons dezer dagen onder de oogen kwam, zijne beteekenis.

Landverhuizersverkeer. — De volgende statistiek van de landverhuizers uit Nederlandsche havens vertrokken in de jaren 1901—1916, ontleent Handelsberichten aan de verslagen, door de Commissiën van Toezicht, over den doortocht en het vervoer van landverhuizers te Amsterdam en te Rotterdam, uitgebracht.

	Nederlanders	Totaal	Noord-Amerika	Zuid-Amerika	Ca-nada	Zuid-Afrika
1901	1.874	34.343	33.018	1.325	—	—
1902	2.301	45.886	45.652	231	—	3
1903	2.963	53.590	52.958	614	—	18
1904	2.440	49.854	49.237	170	—	32
1905	2.297	56.880	55.911	526	—	15
1906	2.548	50.954	49.394	577	—	10
1907	4.393	62.402	59.387	402	612	43
1908	3.030	20.630	16.714	2.126	86	48
1909	2.939	50.318	43.700	5.615	100	13
1910	3.220	64.188	61.146	2.155	179	12
1911	2.638	43.838	40.515	3.226	80	7
1912	2.155	72.509	67.545	4.362	113	—
1913	2.330	87.813	82.622	4.861	135	4
1914	2.174	35.815	33.521	1.490	150	—
1915	1.074	6.603	6.181	270	9	—
1916	911	7.453	7.201	185	10	5

Wat Zuid-Afrika betreft zoo staan voor het einde der vorige eeuw aanmerkelijk hoogere cijfers te boek. In de opeenvolgende jaren aanvangende met 1895 vertrokken met bestemming naar deze gewesten resp. 100, 125, 124, 73, 87 personen. Met den boerenoorlog (1899) trad nagenoeg stilstand voor dit verkeer in. Voor het jaar 1900 vinden wij slechts 7 emigranten genoteerd. Gelijk de bovenstaande getallen uitwijzen is het cijfer niet weer tot zijn vroegere hoogte opgekomen. Australië is nauwelijks van beteekenis als bestemmingsland, de statistiek geeft als aantal personen voor 1911: tien, daarna nog in de jaren 1915 en '16 telkenmale 5.

BOEKAANKONDIGING.

K. I. B. A. de Coster. Een Nederlandsch Handelsregister, 68 blz. 's Gravenhage, Martinus Nijhoff, 1917.

De stemmen tot invoering van een handelsregister, ook hier te lande, hebben gedurende den oorlog aan kracht gewonnen. En geen wonder! Naast de argumenten, welke in het algemeen voor waarheid en openbaarheid op dit gebied kunnen worden te berde gebracht, komt thans nog dit zich voegen, dat het vooral in de eerste jaren na den oorlog voor den bonafide Nederlandschen koopman niet van beteekenis ontbloeit zou kunnen zijn, indien zijn Nederlander-

schap uit een met voldoende waarborgen omkleed openbaar register kan worden afgelezen. Het vlot geschreven boekje van den heer De Coster, voorzien van een inleiding van Mr. Treub, mag gelden als een goede resumtie van wat ten voordeele van het handelsregister, waaraan zich het vraagstuk der firma-waarheid en enkele andere vastknoopen, kan worden ingebracht. De schrijver brengt een overzicht van de vergeefsche aanloopen tot een wettelijke regeling — onderdeel van de gansche lijdensgeschiedenis onzer wetgeving op handelsgebied — en geeft ten slotte voor de uitvoering enkele denkbeelden in overweging. Enkele dezer, zoo de neerlegging van het officieele register ten postkantore in plaats van bij de kantongerechten, moge ons niet zonder bedenking voorkomen, noch voor den schrijver, noch voor ons is thans de uitwerking hoofdzaak. Te hopen is, dat het boekje tot een spoedige verwezenlijking van het denkbeeld moge bijdragen.

Aard en Methode der Statistiek, door J. C. Schröder, Hoofdcommies bij de Rijksverzekeringsbank. Amsterdam. Scheltema & Holkema's Boekhandel. 1917. 69 bl.

Het geschrift, dat blijkens het voorwoord ontstaan is uit een voordracht gehouden voor de leden der Vereniging van ambtenaren bij de Rijksverzekeringsbank, bevat een korte eenigszins populaire omschrijving van de betekenis der statistiek, de praktijk, de eischen aan het statistiek materiaal te stellen en de wijzen van samentrekking en graphische voorstelling der uitkomsten. In de eerste paragraaf bespreekt de schrijver enkele beginselvragen: is de statistiek een wetenschap? en de te volgen methoden, waarbij de meening der voornaamste wetenschappelijke schrijvers getoetst wordt. Als algemeene inleiding in de voornaamste statistische vraagstukken kan het geschrift zijn nut hebben.

REGEERINGSMAATREGELEN OP HANDELSGEBIED.

Crisisbedrijven. Bij de onderscheidene regelingen ten aanzien van het bedrijfsleven werd tot dusverre in het algemeen uitgegaan van het beginsel, dat zooveel mogelijk de verhoudingen, die op 1 Augustus 1914 bestonden, bewaard zouden blijven. Een dergelijk vastleggen van verhoudingen levert echter het bezwaar op, dat daarmede tijdelijk een eind zou worden gemaakt aan den ontwikkelingsgang der nijverheid. De Minister van Landbouw, enz. acht het daarom wenschelijk, dat van het eenmaal ingenomen standpunt ten aanzien van bepaalde vormen van bedrijven in het vervolg wordt afgeweken. In twee richtingen is hierbij meer vrijgevigheid noodig. In de eerste plaats tegenover die industrieën, die thans reeds trachten zich zooveel mogelijk aan te passen aan de nieuwe toestanden, die op hun gebied na beëindiging van den oorlog verwacht mogen worden.

De tweede richting geldt die bedrijven, welke bestaansvoorwaarden door den druk der omstandigheden ernstig zijn verzwagd en die in andere middelen tijdelijk of meer blijvend een uitkomst hebben gezocht.

Ook in andere gevallen zal het standpunt van vrijlating herhaaldelijk medebrengen, dat bij contingenteering van het bedrijf eveneens niet meer uitsluitend op den vroegeren staat van zaken kan worden gelet.

Ten einde het gevaar van ongelijkmatige beslissingen in deze zooveel mogelijk te voorkomen, acht de Minister het wenschelijk voor elke soort van bedrijven bepaalde regelen te doen stellen.

In dezen geest is door den Minister een rondschrjven gericht aan de verschillende Rijkscommissies van Toezicht en aan de Nijverheidscommissie.

Granen en peulvruchten. Eigenaren en bezitters van ongedorschte granen en peulvruchten

zijn verplicht, telkenmale onmiddellijk na het dorschen, opgave te doen van de door hen gedorschte hoeveelheden, uitgedrukt in kilogrammen, aan den burgemeester hunner woonplaats. Voorts moeten zij al de granen en peulvruchten, met uitzondering van de hoeveelheden, waarover hun uitdrukkelijk de beschikking is gelaten, bezorgen of doen bezorgen op plaats en tijd als door den Regeeringscommissaris voor de Rijksgraanverzameling bepaald.

Voorts heeft de Minister van Landbouw bekend gemaakt, dat hij in bezit genomen heeft of zal nemen op het tijdstip, waarop het oogsten is aangevangen of zal aangevangen, de totale opbrengst van bovengenoemde gewassen van den oogst 1917.

Aardappelen. Door den Minister van Landbouw is verboden de aflevering en het daarmede verband houdende vervoer van alle aardappelen, met uitzondering van vroege aardappelen.

Maatregelen tegen gebrek aan veevoeder. Mede door den slechten hooioogst zal er in den komenden winter ongetwijfeld een groot gebrek aan veevoeder ontstaan. Daarom dienen alle pogingen te worden aangewend om dit gebrek tot den kleinst mogelijken omvang te beperken. Dit zal kunnen geschieden door het zooveel mogelijk verbouwen van gewassen, als koolrapen, knolrapen, herfst- of stoppelknollen, wikken, enz. in de stoppels van vruchten, die vroeg het veld ruimen. Daardoor zullen de akkerbouwers in staat zijn een groot deel van de door hen voor veevoeder geteelde vruchten, als mangelwortels, voerbieten en koolrapen enz., naar elders te verkoopen om zelf producten, die zij in normale jaren niet of in mindere mate bezigden, als veevoeder te gebruiken.

Haring. Nieuwe maximumprijzen zijn vastgesteld voor haring, zoowel voor groot- als voor kleinhandel, en als maximuminkoopprijs voor de gemeenten ingevolge art. 3 der Distributiewet 1916. De prijzen gelden voor *alle* haring, zonder uitzondering.

Bak- en braadvet. Met ingang van 16 dezer is de maximuminkoopprijs voor de gemeenten ingevolge art. 3 der Distributiewet 1916 van normaal bak- en braadvet bepaald op *f* 120 per 100 K.G. (tot dusverre was die prijs *f* 115 per 100 K.G.)

Aardappelen. Met ingang van 24 dezer is de maximumkleinhandelsprijs voor vroege aardappelen bepaald op 9 ct. per K.G. voor groote en op 6 ct. per K.G. voor poters of drielingen.

Zeep. Met ingang van 17 dezer is de maximuminkoopprijs voor de gemeenten ingevolge art. 3 der Distributiewet 1916 voor het artikel zeep, verhoogd van *f* 36,10 per 100 K.G. tot *f* 36,25 per 100 K.G.

Levensmiddelenvoorziening voor reizende en trekkende personen. De leden van tooneel- en soortgelijke gezelschappen, welke het land doorreizen en op eene plaats gedurende korteren of langeren tijd voorstellingen geven, onder vinden bij het inkoopen van levensmiddelen, voor welke de gemeenten worden gerantsoeneerd, vaak moeilijkheden. Bij circulaire heeft de Minister nu aan de burgemeesters medegedeeld, dat het hem, gezien de betrekkelijk kleine hoeveelheden goederen, waarom het hier gaat, niet noodig voorkomt terzake bijzondere maatregelen te nemen. Hij verzoekt echter den burgemeesters bedoelde personen gedurende den tijd van hun verblijf in de gemeente, voor wat betreft de voorziening van levensmiddelen, geheel als ingezetenen te beschouwen.

Verbod van gebruik van tarwe enz. als voedingsmiddel voor dieren. De Minister van Landbouw, enz. heeft met ingang van 16 dezer, behoudens zijn bijzondere toestemming of die van den Minister van Oorlog, verboden tarwe, rogge, peulvruchten en boekweit op eenigerlei wijze te gebruiken als voedermiddel voor dieren.

Versch varkensvleesch. Blijkens circulaire van het Rijks Centraal Administratiekantoor

voor de Distributie van levensmiddelen zal in de week van 30 dezer tot 4 Augustus a.s. weder tot beschikbaarstelling van versch varkensvleesch worden overgegaan.

Rantsoeneering van rijst. Met ingang van 1 Augustus a.s. wordt, in verband met den aanwezigen voorraad rijst en de moeilijkheden, bij den aanvoer ondervonden, het bestaande rantsoen van 0,7 K.G. per hoofd per vier weken, verminderd tot 0,4 K.G.

Distributie van boter. Door den Minister van Landbouw, enz. is vastgesteld eene distributieregeling voor boter. Aflevering en vervoer van dit artikel is verboden, behalve in hoeveelheden van 1 K.G. of minder.

MAANDCIJFERS.

OVERZICHT DER RIJKSMIDDELEN.

(In Guldens).

	Juni 1917	Zes eerste maanden van 1917	Zes eerste maanden van 1916
Directe belastingen.			
Grondbelasting	3.747.551	9.526.571	9.678.949
Personeele belasting ..	2.105.567	3.999.337	4.434.754
Inkomstenbelasting ..	5.754.629	29.129.925	19.165.573
Vermogensbelasting ..	94.639	1.409.786	1.123.060
Accijnzen.			
Suiker	2.584.481	14.096.196	15.274.787
Wijn	354.500	780.296	691.753
Gedistilleerd	1.851.508	14.220.982	12.664.317
Zout	172.059	1.110.424	1.092.255
Bier en azijn	218.663	783.063	771.186
Geslacht	739.423	4.951.482	4.683.089
Indirecte belastingen.			
Zegelrechten	1.233.347	5.974.174	3.866.086
Registratierechten ..	784.572	6.495.543	4.815.467
Hypotheekrechten	39.390	640.616	477.172
Successierechten	2.158.360	10.872.355	7.330.263
Invoerrechten			
Formaatzegel	846.821	5.764.185	8.816.410
	—	1.377	13.405
Gouden en zilveren werken			
Belasting	53.364	330.584	300.851
Essaailoon	47	368	262
Statistiekrecht	254.127	959.759	—
	—	—	13.514
Mijnen			
Domeinen	163.010	1.859.055	1.156.594
Staatsloterij	167.936	403.015	402.812
Jacht en visscherij	42.866	44.615	50.369
Loodsgelden	49.194	228.837	425.211
Totaal	23.416.054	133.582.545	97.248.139

OPCENTEN VOOR HET LEENINGFONDS 1914.

	Juni 1917	Zes eerste maanden van 1917	Zes eerste maanden van 1916
Directe belastingen.			
Grondbelasting	750.701	1.910.125	1.778.690
Personeele belasting ..	507.154	986.874	957.951
Inkomstenbelasting ..	1.970.864	9.897.125	6.428.703
Vermogensbelasting ..	31.200	466.737	299.443
Accijnzen.			
Suiker	516.896	2.819.239	3.054.957
Wijn	70.900	156.059	138.351
Gedist. (binn.- en buitl.)	185.150	1.422.098	1.266.432
Indirecte belastingen.			
Zegelrecht van buitl. eff.	22.954	451.409	282.482
Registratierechten	23.154	593.889	479.159
Hypotheekrechten	3.939	63.905	47.266
Totaal	4.082.912	18.767.460	14.733.433

BELASTINGEN IN VERBAND MET DE BUITEN-GEWONE OMSTANDIGHEDEN.

	Juni 1917	Zes eerste maanden v. 1917
Oorlogswinstbelasting	13.810.903	32.152.704
Verdedigingsbelasting Ia	77.519	1.324.736
Verdedigingsbelasting Ib	2.235.984	11.056.462
Verdedigingsbelasting II	3.731.715	16.055.507
	19.856.121	60.589.409

STATISTIEKEN EN OVERZICHTEN.

N.B. *** beteekent: Cijfers nog niet ontvangen.

GELDKOERSEN.

I. BANKDISCONTOS.

	21 Juli 1917	20 Juli 1914
Ned. (Disc. Wissels. 4 1/2 sedert 1 Juli '15	4 1/2	3 1/2 sedert 23 Mrt. '14
Bank (Bel. Binn. Eff. 4 1/2 " 1 " '15	4 1/2	4 " 23 " '14
(Vrsch. in R.C. 5 1/2 " 19 Aug. '14	5 1/2	5 " 23 " '14
Bank van Engeland 5 " 6 Apr. '17	5	3 " 29 Jan. '14
Duitsche Rijksbank 5 " 23 Dec. '14	5	4 " 5 Febr. '14
Bank van Frankrijk 5 " 20 Aug. '14	5	3 1/2 " 29 Jan. '14
Oostenr. Hong. Bk. 5 " 10 Apr. '15	5	4 " 12 Mrt. '14
Russische Staatsbk. 6 " 27 Juli '14	6	5 " 1 Apr. '14
Nat. Bank v. Denem. 5 " 10 " '15	5	5 " 6 Febr. '14
Zweedsche Rijksbk. 5 1/2 " 9 Nov. '16	5 1/2	4 1/2 " 6 " '14
Zwitsersche Natl. Bk. 4 1/2 " 2 Jan. '15	4 1/2	3 1/2 " 19 " '14
Bank van Italië .. 5 " 1 Juni '16	5	5 " 9 Mei '14
Feder. Res. Bk. N.Y. 3-4 1/2 " —	3-4 1/2	—
Javasche Bank.... 3 1/2 " 1 Aug. '09	3 1/2	3 1/2 " 1 Aug. '09

II. OPEN MARKT.

Data	Amsterdam		Londen	Berlijn	Parijs	N. York
	Part. disconto	Prolongatie	Part. disconto	Part. disconto	Part. disc.	Call-money
21 Juli '17	2 1/8 ¹⁾	3	4 2/8 ²⁾	4-5/8	—	1 1/2-2 ¹⁾
16-21 J. '17	2-2 1/8	3-3 1/4	4 2/8 ²⁾	4-5/8	—	1 1/2-8
9-14 J. '17	2-2 3/8	3-3 1/4	4 3/8-4 3/8	4-5/8	—	2-4
2-7 J. '17	2-2 1/4	2 1/2-3	4 3/8-4 3/8	4-5/8	—	2 1/2-3 1/2
17-21 J. '16	1 3/8-2	1 3/4-2	5 1/16-3 3/8	3 3/4-4 3/8	—	2-2 7/8
16-21 J. '15	2 1/16-3/8	2 1/2-3/4	5 1/16-1/8	—	—	1 5/8-7/8
20-24 Jul. '14	3 1/8-3/16	2 1/4-3/4	2 1/4-3/4	2 1/8-1/2	2 3/4	1 3/4-2 1/2

¹⁾ Noteering van 20 Juli 1917.

WISSELKOERSEN.

I. KOERSEN IN NEDERLAND.

Voor Londen, Berlijn en Parijs worden voorloopig ook de dagelijksche noteeringen te Amsterdam opgenomen. De dagelijksche koersen op New York, alsmede de laagste en hoogste der week zijn aan particuliere opgaven ontleend.

Data	Londen	Berlijn	Parijs	New York
16 Juli 1917 ..	11.54 1/2	34.60	42.20	2.42 1/8
17 " 1917 ..	11.54 1/2	34.50	42.32 1/2	2.42 3/16
18 " 1917 ..	11.54 1/2	34.65	42.30	2.42 3/8
19 " 1917 ..	11.54 1/2	34.60	42.20	2.42 1/4
20 " 1917 ..	11.54	34.20	42.20	2.42 3/8
21 " 1917 ..	—	—	—	2.42 1/4
Laagste der week	11.53	33.65	42.10	2.42
Hoogste " "	11.55 1/2	34.87 1/2	42.37 1/2	2.42 1/2
14 Juli 1917 ..	11.55 1/2 ¹⁾	34.75 ¹⁾	42.35 ¹⁾	2.42 1/2
7 Juli 1917 ..	11.54 3/4 ²⁾	33.62 1/2 ²⁾	42.15 ²⁾	2.42 3/8
Muntpariteit ..	12.10 3/8	59.26	48.—	2.48 3/4

¹⁾ Noteering van 13 Juli.

²⁾ Noteering van 6 Juli.

Data	Zwitserland	Weenen	Kopenhagen	Stockholm	Batavia telegrafisch
21 Juli 1917	52.65	21.55	70.70	76.30	99 3/4-100 1/2
Laagste d. w.	52.10	21.45	70.40	75.20	—
Hoogste " "	53.—	21.90	70.80	76.40	—
14 Juli 1917	52.75	21.90	70.50	75.30	99 3/4-100 1/2
7 Juli 1917	51.25	21.10	70.80	74.60	99 3/4-100 1/2
Muntpariteit	48.—	50.41	66.67	66.67	100

OVERZICHT.

De omzetten waren ook deze week weder gering. De stemming was flauw. Londen daalde van 11,55³/₈ tot 11,53¹/₄. Parijs en New York ongeveer in gelijke verhouding. Marken waren aanvankelijk nog gezocht. Nadat de vredeskansen echter weder geheel te niet gedaan waren, liep de koers echter weder sterk terug. Ook de notering van Holland in Berlijn gaf blijk van een zelfde stemming en steeg na een kleine onderbreking weder 1 Mark per dag. Weenen was eerder prijshoudend, aangezien het geringe aanbod geregeld voor Bulgaarsche rekeningen werd opgenomen. De koers voor Stockholm steeg weder sterk van 75,30 tot 76,30. Kopenhagen en Christiania ongeveer onveranderd. Spanje iets meer aangeboden. Argentinië vast. Roebels zonder zaken, den eenen dag vast zonder verkoopers, den volgende dag flauw zonder koopers.

II. KOERSEN TE NEW YORK.

Data	Cable Londen (in \$ per £)	Zicht Parijs (in frs. p. \$)	Zicht Berlijn (in cents p. Rm. 4)	Zicht Amsterd. (in cents per gld.)
21 Juli 1917	4.76.45	5.75 ¹ / ₂	nom.	41 ¹ / ₄
Laagste d. week..	4.76.45	5.74 ¹ / ₂	—	41 ¹ / ₄
Hoogste „ „	4.76.50	5.76 ¹ / ₄	—	41 ¹ / ₄
14 Juli 1917	4.76.50	5.75 ¹ / ₂	nom.	41 ³ / ₁₆
7 Juli 1917	4.76.45	5.75	nom.	41 ¹ / ₈
Muntpariteit....	4.86.67	5.18 ¹ / ₄	95 ¹ / ₄	40 ³ / ₁₆

III. KOERSEN VAN DE VOLGENDE PLAATSEN OP LONDEN.

Plaatsen en Landen	Noteerings-eenheden	30 Juni 1917	10 Juli 1917	Tijdperk 11—19 Juli		19 Juli 1917
				Laagste	Hoogste	
Alexandrië..	Piast. p. £	97 ¹ / ₂	97 ⁷ / ₁₆	97 ⁷ / ₁₆	97 ⁷ / ₁₆	97 ⁷ / ₁₆
B. Aires ...	d.p.gd.pes.	50 ¹ / ₄	50 ¹ / ₈	49 ⁷ / ₈	50 ¹ / ₂	50 ¹ / ₄
Calcutta ...	sh/d.p.rup.	1 ¹ / ₄ ³ / ₈	1 ¹ / ₄ ³ / ₈	1 ¹ / ₄ ¹ / ₄	1 ¹ / ₄ ³ / ₁₆	1 ¹ / ₄ ³ / ₈
Hongkong ..	id. p. \$	2 ⁶ / ₈	2 ⁶ / ₈	2 ⁷ / ₈	2 ⁷ / ₈	2 ⁷ / ₂
Lissabon ...	d. p. escudo	31 ³ / ₄	32 ¹ / ₁₆	31 ¹ / ₂	32 ¹ / ₈	31 ³ / ₄
Madrid	Peset. p. £	20.32	20.44	20.45	21.05	21.—
Montevideo..	d. p. peso	55	54 ¹ / ₂	54 ¹ / ₁₆	54 ⁹ / ₁₆	54 ³ / ₁₆
Montreal ...	\$ per £	4.76 ³ / ₄	4.77 ¹ / ₄	4.77	4.78 ³ / ₄	4.77 ³ / ₄
Petrograd ..	R. p. £ 10	216	206	202 ¹ / ₂	224	218
R.d.Janeiro ¹⁾	d. p. milr.	13 ¹⁵ / ₁₆	13 ²⁵ / ₃₂	13 ¹ / ₂	13 ²⁵ / ₃₂	13 ¹ / ₂
Rome	Lires p. £	34.45	34.35	34.20	34.44	34.36
Shanghai ..	sh/d p. tael	3 ⁹ / ₄	3/10	3/10 ¹ / ₂	3/11	3/11
Singapore ..	id. p. \$	2 ⁴ / ₁₆	2 ⁴ / ₁₆	2/4	2 ⁴ / ₁₆	2 ⁴ / ₁₆
Valparaiso ¹⁾	d. p. pap. p.	12 ¹¹ / ₁₆	12 ¹¹ / ₁₆	12 ⁹ / ₁₆	12 ²⁵ / ₃₂	12 ⁵ / ₈
Yokohama ..	sh/d.p.yen	2/1 ⁵ / ₈	2/1 ⁵ / ₈	2/1 ⁷ / ₁₆	2/1 ¹⁵ / ₁₆	2/1 ⁵ / ₈

¹⁾ Noteeringen op 90 dagen.

Goud en Zilver.

GOUDBEWEGING BIJ DE BANK VAN ENGELAND.

Sedert 29 Juli 1916 worden de dagelijkse ontvangsten en onttrekkingen van goud door de Bank van Engeland tijdelijk niet bekend gemaakt.

ZILVER.

Notering te Londen.

te New York.

21 Juli 1917.....	39 ¹⁵ / ₁₆ ¹⁾	78 ¹ / ₂
14 „ 1917.....	40 ¹ / ₄	79 ³ / ₈
7 „ 1917.....	39 ³ / ₄	78 ¹ / ₄
30 Juni 1917.....	39 ¹ / ₂	77 ⁷ / ₈
23 „ 1917.....	39 ⁷ / ₈	78 ¹ / ₂
22 Juli 1916.....	30 ³ / ₁₆	63 ³ / ₈
23 Juli 1915.....	22 ³ / ₈	47 ¹ / ₄
20 Juli 1914.....	24 ¹⁵ / ₁₆	54 ¹ / ₈

¹⁾ Notering van 20 Juli.

NEDERLANDSCHE BANK.

VERKORTE BALANS OP 21 JULI 1917.

Activa.		
Binnenl. Wissels, Prom., enz. in disc.	H.-bk. f 41.326.886,48 ¹ / ₂ B.-bk. „ 199.542,96 Ag.sch. „ 8.165.128,70	f 49.691.558,14 ¹ / ₂
Papier o. h. Buitenl. in disconto	—	—
Idem eigen portef.	f 7.972.123,—	—
Af: Verkocht maar voor de bk. nog niet afgel.	—	—
Beleeningen incl. vrsch. in rek.-crt. op onderp.	H.-bk. f 41.732.219,83 B.-bk. „ 2.597.060,37 ¹ / ₂ Ag.sch. „ 32.730.454,52	f 77.059.734,72 ¹ / ₂
Op Effecten	f 73.008.334,72 ¹ / ₂	—
Op Goederen en Spec.	„ 4.051.400,—	„ 77.059.734,72 ¹ / ₂
Voorschotten a. h. Rijk	—	„ 9.139.167,48
Munt en Muntmateriaal	—	—
Munt, Goud	f 48.446.395,—	—
Muntmat. Goud	„ 572.762.277,88 ¹ / ₂	—
	f 621.208.672,88 ¹ / ₂	—
Munt, Zilver, enz.	„ 7.322.460,95 ¹ / ₂	—
Muntmat. Zilver	—	„ 628.531.133,84
Effecten	—	—
Bel. v. h. Res.fonds.	f 5.178.315,—	—
id. van ¹ / ₄ v. h. kapit.	„ 3.936.939,62 ¹ / ₂	„ 9.115.254,62 ¹ / ₂
Geb. en Meub. der Bank	—	„ 1.465.000,—
Diverse rekeningen	—	„ 60.658.081,90
		f 843.632.053,71 ¹ / ₂

Passiva.

Kapitaal	f 20.000.000,—
Reservefonds	„ 5.234.534,18 ¹ / ₂
Bankbiljetten in omloop	„ 760.027.370,—
Bankassigtiën in omloop	„ 2.981.725,28
Rekening-Courant saldo's:	
Van het Rijk	f —
Van anderen	„ 52.700.798,09 ¹ / ₂
Diverse rekeningen	„ 2.687.626,15 ¹ / ₂
	f 843.632.053,71 ¹ / ₂
Beschikbaar metaalsaldo	f 464.375.433,10
Op de basis van ² / ₃ metaaldekking	„ 301.233.454,42 ¹ / ₂
Minder bedraaan bankbiljetten in omloop dan waartoe de Bank gerechtigd is	„ 2.321.877.165,—

Bij vergelijking met den vorigen weekstaat blijken de volgende verschillen:

	Meer	Minder
Disconto's	—	2.063.784,04
Buitenlandsche wissels	—	154.290,—
Beleeningen	236.507,75 ¹ / ₂	—
Goud	—	2.949.088,49
Zilver	36.811.23 ¹ / ₂	—
Bankbiljetten	—	7.268.755,—
Part. Rek.-Crt. saldo's	2.619.910,42 ¹ / ₂	—

N.B. Uit de bekendmaking van den Minister van Financiën blijkt, dat uitstonden op:

	21 Juli 1917	14 Juli 1917
Aan schatkistpromessen..	f 128.470.000,—	f 129.470.000,—
waarvan rechtstreeks bij de Ned. Bank geplaatst	„ 38.000.000,—	„ 40.000.000,—
Aan schatkistbiljetten ..	„ 133.868.000,—	„ 133.868.000,—
Aan zilverbons	„ 21.800.678,50	„ 21.927.094,50

OVERZICHT VAN DE VOORNAAMSTE POSTEN.

(In duizenden guldens.)

Data	Goud	Zilver	Bank- biljetten	Andere opeischbare schulden
21 Juli 1917	621.209	7.322	760.027	55.682
14 " 1917	624.158	7.286	767.296	52.738
7 " 1917	625.672	7.287	771.151	48.507
30 Juni 1917	626.729	7.454	764.224	63.675
23 " 1917	603.159	7.569	738.635	68.497
16 " 1917	602.616	7.573	741.257	68.016
9 " 1917	594.428	7.420	749.594	50.828
2 " 1917	596.314	7.497	757.088	51.967
26 Mei 1917	596.273	7.393	750.550	68.471
19 " 1917	596.180	7.129	757.339	59.484
12 " 1917	595.635	7.022	767.982	42.903
5 " 1917	596.027	6.961	785.419	54.812
28 April 1917	596.527	6.858	773.592	62.604
22 Juli 1916	581.173	10.464	649.687	105.408
24 Juli 1915	372.144	2.556	501.687	49.947
25 Juli 1914	162.114	8.228	310.437	6.198

Data	Disconto's		Bele- ningen	Beschik- baar Metaal- saldo	Dek- kings- percen- tage
	Totaal	Hiervan Schatkist- promessen rechtstreeks			
21 Juli 1917	49.692	38.000	77.060	464.375	77
14 " 1917	51.755	40.000	76.823	466.424	77
7 " 1917	52.211	40.000	75.683	468.033	77
30 Juni 1917	52.644	40.000	79.146	447.376	79
23 " 1917	52.879	40.000	79.469	448.344	76
16 " 1917	53.142	40.000	83.238	447.376	75
9 " 1917	53.245	40.000	85.298	440.806	75
2 " 1917	57.813	44.000	91.120	441.043	75
26 Mei 1917	69.561	55.000	85.307	438.932	74
19 " 1917	68.712	54.000	86.567	439.016	74
12 " 1917	71.345	55.000	88.760	439.551	74
5 " 1917	88.126	70.000	93.061	434.013	72
28 April 1917	85.942	69.000	88.693	435.216	72
22 Juli 1916	36.011	17.500	68.189	439.734	78
24 Juli 1915	67.924	31.500	103.980	264.081	68
25 Juli 1914	67.947	14.300	61.686	43.521 ¹⁾	54

¹⁾ Op de basis van $\frac{2}{3}$ metaaldekking.

JAVASCHE BANK.

OVERZICHT DER VOORNAAMSTE POSTEN.

(In duizenden Guldens.)

Data	Goud	Zilver	Bank- biljetten	Andere opeischb. schulden
5 Mei 1917	74.370	23.410	157.217	34.303
28 April 1917	72.938	23.309	156.251	35.438
21 " 1917	72.904	23.169	154.820	37.438
14 " 1917	72.946	23.313	154.847	34.191
6 Mei 1916	42.256	32.792	145.569	27.858
8 " 1915	28.940	29.891	112.328	13.657
25 Juli 1914	22.057	31.907	110.172	12.634

Data	Dis- conto's	Wissels, buiten N.-Ind. betaalbaar	Belee- ningen	Diverse reke- ningen ¹⁾	Beschik- baar metaal- saldo	Dek- kings- percen- tage
5 Mei 1917	6.621	36.256	48.924	9.310	57.991	51
28 Apr. 1917	6.694	38.818	47.840	6.302	58.423	50
21 " 1917	6.694	38.486	48.361	7.207	58.143	50
14 " 1917	6.790	38.941	47.688	6.468	58.551	51
6 Mei 1916	6.298	28.322	48.954	19.178	40.961	43
8 " 1915	5.566	5.835	54.741	5.022	33.929	46
25 Juli 1914	7.259	6.395	47.934	2.228	4.842 ²⁾	44

¹⁾ Sluitpost der activa.²⁾ Op de basis van $\frac{2}{3}$ metaaldekking.

SURINAAMSCH BANK.

OVERZICHT DER VOORNAAMSTE POSTEN.

(In duizenden guldens.)

Data	Metaal	Circulatie	Andere opeischb. schulden	Disconto's	Div. reke- ningen ¹⁾
19 Mei 1917	759	1.182	1.027	900	456
12 " 1917	768	1.219	1.029	920	473
5 " 1917	755	1.210	1.117	919	497
28 April 1917	751	1.109	1.178	920	453
20 Mei 1916	719	933	841	921	801
22 Mei 1915	1.069	1.123	1.419	854	866
25 Juli 1914	645	1.100	560	735	396

¹⁾ Sluitpost der activa.

BUITENLANDSCHE BANKSTATEN.

Aan het eind van ieder kwartaal wordt een overzicht gegeven van enkele niet wekelijks opgenomen bankstaten.

I. BANK VAN ENGELAND.

WEEKSTAAT VAN 18 JULI 1917.

ISSUE DEPARTMENT.

Notes issued.. £ 68.995.670	Government Debt £ 11.015.100
	Other securities,, 7.434.900
	Gold coin and bullion.... ,, 50.545.670
£ 68.995.670	£ 68.995.670

BANKING DEPARTMENT.

Capital..... £ 14.553.000	Government securities.. £ 45.487.661
Rest..... ,, 3.241.724	Other securities,, 112.664.895
Public deposits,, 47.755.170	Notes..... ,, 29.478.245
Other deposits,, 124.711.196	Gold and silver coin..... ,, 2.646.880
Seven-day and other bills.. ,, 16.591	
£ 190.277.681	£ 190.277.681

OVERZICHT VAN DE VOORNAAMSTE POSTEN.

Onderstaand overzicht bevat tevens de cijfers der door de Regering uitgegeven currency notes van 1 £ en 10 sh met het bedrag der gouddekking en der tot dekking aangewezen Government securities. De publicatie dezer cijfers geschiedt sedert 26 Augustus 1914.

(In duizenden p. st.)

Data	Metaal	Circulatie	Currency Notes.		
			Bedrag	Goudd.	Gov. Sec.
18 Juli 1917	53.193	39.517	***	***	***
11 " 1917	53.432	39.930	164.728	28.500	137.158
4 " 1917	55.242	40.203	163.982	28.500	136.209
27 Juni 1917	57.535	39.400	161.674	28.500	132.484
19 Juli 1916	56.951	35.960	124.985	28.500	92.515
21 Juli 1915	59.526	33.774	46.386	28.500	9.586
22 Juli 1914	40.164	29.317	.....	.....	.....

Data	Gov. Sec.	Other Sec.	Public Depos.	Other Depos.	Re- serve	Dek- kings- percen- tage ¹⁾
18 Juli '17	45.488	112.665	47.755	124.711	32.125	18,62
11 " '17	45.466	108.600	42.088	126.103	31.952	19,—
4 " '17	45.500	111.081	41.673	130.579	33.490	19,45
27 Juni '17	45.270	100.226	39.163	125.127	36.585	22,30
19 Juli '16	42.188	80.788	58.068	86.433	39.441	27 $\frac{2}{3}$
21 Juli '15	53.158	164.567	109.226	134.620	44.102	18 $\frac{1}{10}$
22 Juli '14	11.005	33.633	13.735	42.185	29.297	52 $\frac{1}{8}$

¹⁾ Verhouding tusschen Reserve en Deposits.

II. DUITSCHE RIJKS BANK.

STAAT VAN 14 JULI 1917.

De biljetten zijn sedert den oorlog niet inwisselbaar.

Metallbestand	Mk. 2.524.370.000
davon Goldbestand	" 2.457.717.000
Reichs- und Darlehenskassenscheine	" 445.263.000
Noten anderer Banken	" 6.356.000
Wechsel	" 10.433.624.000
Lombardforderungen	" 9.331.000
Effekten	" 117.568.000
Sonstige Aktiva	" 1.257.032.000
Grundkapital	" 180.000.000
Reservefonds	" 90.137.000
Notenumlauf	" 8.640.662.000
Sonstige täglich fällige Verbindlichkeiten	" 5.334.987.000
Sonstige Passiva	" 547.758.000

OVERZICHT VAN DE VOORNAAMSTE POSTEN.

Onderstaand overzicht bevat tevens het cijfer der uitgegeven Darlehenskassenscheine. De Scheine, welke niet in kas zijn bij de Reichsbank, circuleeren grotendeels onder het publiek. De Darlehenskassen zijn ingesteld op 11 Augustus 1914.

(In duizenden Mark)

Data	Metaal	Daarvan Goud	Kassenscheine	Circulatie	Dekkings-percentage ¹⁾
14 Juli 1917	2.524.370	2.457.717	445.263	8.640.662	34
7 " 1917	2.527.134	2.457.459	443.858	8.717.098	34
30 Juni 1917	2.521.094	2.457.295	450.267	8.698.740	34
23 " 1917	2.515.525	2.456.879	530.852	8.219.736	37
15 Juli 1916	2.496.810	2.466.361	419.467	6.939.633	40
15 Juli 1915	2.440.036	2.392.439	283.162	5.412.246	50
23 Juli 1914	1.691.669	1.356.857	65.479	1.890.895	93

¹⁾ Dekking der circulatie door metaal en Kassenscheine.

Data	Wissels	Rek. Crt.	Darlehenskassenscheine	
			Totaal uitgegeven	In kas bij de Reichsbank
14 Juli 1917	10.433.624	5.334.987	5.074.600	445.260
7 " 1917	10.497.331	5.337.083	5.092.000	427.500
30 Juni 1917	10.962.473	5.692.650	5.076.500	434.800
23 " 1917	9.586.284	5.148.270	4.865.600	512.900
15 Juli 1916	6.416.725	2.385.391	1.792.400	382.900
15 Juli 1915	4.654.413	1.736.399	1.035.000	250.000
23 Juli 1914	750.892	943.964	.....	.....

III. BANK VAN FRANKRIJK.

OVERZICHT VAN DE VOORNAAMSTE POSTEN.

Van 6 Aug. 1914 tot 28 Jan. 1915 werden geen staten gepubliceerd. De met * geteekende posten komen eerst sedert 28 Jan. 1915 in den weekstaat voor. De biljetten zijn sedert den oorlog niet inwisselbaar.

(In duizenden francs.)

Data	Goud	Waarvan in het Buitenland	Zilver	* Te goed in het Buitenland	* Buit.gew. voorsch. o/d. Staat
19 Juli '17	5.296.118	2.035.809	261.485	826.140	10.700.000
12 " '17	5.293.406	2.034.775	262.260	745.792	10.700.000
5 " '17	5.290.789	2.034.775	262.739	660.900	10.700.000
28 Juni '17	5.288.022	2.034.775	259.883	724.665	10.600.000
20 Juli '16	4.780.278	—	341.593	602.008	8.300.000
22 Juli '15	4.051.306	—	367.147	911.572	6.300.000
23 Juli '14	4.104.390	—	639.620	—	—

Data als boven.	Wissels	* Uitgestelde Wissels	Beleening	Bankbiljetten	Rek. Crt. Particulieren.	Rek. Crt. Staat
	563.484	1.185.359	1.131.356	20.204.704	2.586.811	127.167
524.038	1.188.790	1.145.686	20.196.484	2.461.515	70.043	
687.298	1.192.257	1.124.884	20.112.054	2.528.020	42.711	
555.914	1.193.452	1.119.365	19.823.106	2.733.466	33.508	
424.267	1.447.078	1.195.860	16.093.723	2.219.705	62.034	
262.482	2.162.872	607.354	12.512.783	2.375.473	192.973	
1.541.080	—	769.400	5.911.910	942.570	400.560	

IV. RUSSISCHE STAATSBANK.

OVERZICHT DER VOORNAAMSTE POSTEN.

De post „Schatkistbiljetten” komt eerst sedert 14 November 1914 n. st. in den weekstaat voor. De biljetten zijn niet inwisselbaar.

(In millioenen Roebel).

Data n. st.	Goud	Tegood t/h buitenland	Zilver	Schatkistbiljetten	Disconto's en beleeningen	Circulatie	Rek. Courant
14 Juli '17	1.481	2.119	126	10.392	1.534	13.055	2.419
7 " '17	1.481	2.119	127	10.386	1.484	12.721	2.345
29 Juni '17	1.481	2.120	129	10.193	1.440	12.592	2.161
22 " '17	1.479	2.119	128	9.915	1.382	12.404	2.301
14 Juli '16	1.543	1.543	76	3.824	—	6.628	—
14 " '15	1.579	100	54	1.589	—	3.756	—
21 " '14	1.601	144	74	....	757	1.634	1.099

V. BELGIE.

Van de Nationale Bank van België, die haar goudvoorraad naar Londen heeft overgebracht, zijn sedert 6 Augustus 1914 geen weekstaten openbaar gemaakt.

De Société Générale de Belgique is einde 1914 met de functie van circulatiebank belast. Het Notendepartement dezer bank publiceert wekelijks verkorte balansen. De biljetten zijn niet inwisselbaar.

OVERZICHT VAN DE VOORNAAMSTE POSTEN.

(In duizenden francs.)

Data	Metaal incl. buitenl. saldi	Beleen. van buitenl. vorâer.	Beleen. van prom. d. provinc.	Binn. wissels en beleen.	Circulatie.	Rek. Crt. saldi.
21 Juli 1917	419.049	89.810	480.000	80.855	960.060	99.561
12 " 1917	406.910	89.763	480.000	83.342	954.306	95.722
5 " 1917	395.733	89.346	480.000	80.998	936.188	99.754
28 Juni 1917	383.502	89.010	480.000	83.124	930.408	95.336
20 Juli 1916	287.761	68.721	480.000	51.801	731.727	150.398
22 Juli 1915	85.722	17.439	320.000	55.042	340.882	139.727

VI. VEREENIGDE STATEN VAN NOORD-AMERIKA.

FEDERAL RESERVE BANKS.

In werking getreden op 16 November 1914.

OVERZICHT DER VOORNAAMSTE POSTEN.

(In duizenden dollars.)

Data	Goud	Zilver	Wissels	Deposito's	Circulatie	Dekkings-Percentage ¹⁾
15 Juni '17	590.948	24.518	367.349	1.129.864	43.024	55,9
8 " '17	583.617	37.693	233.291	1.003.896	32.476	59,2
1 " '17	489.834	36.624	166.954	817.573	27.776	61,3
25 Mei '17	520.760	36.892	154.964	889.440	26.201	63,3
16 Juni '16	367.986	13.622	85.375	533.034	9.729	71
18 Juni '15	246.521	48.916	35.589	299.361	12.100	81

¹⁾ Gouddekking van deposito's en circulatie na aftrek van de posten tusschen de banken onderling.

VEREENIGDE NEW YORKSCHE BANKEN EN TRUST MAATSCHAPPIJEN.

OVERZICHT DER VOORNAAMSTE POSTEN.

(Gemiddelden in duizenden dollars.)

Data	Reserve	Deposito's	Circulatie	Beleeningen en disconto's	Surplus Reserve
21 Juli '17	516.280	3.708.260	29.860	3.807.260	85.150
14 " '17	***	3.819.740	29.720	3.868.390	106.290
7 " '17	726.450	3.676.330	29.670	3.853.020	24.131
30 Juni '17	662.550	3.607.920	29.620	3.825.070	71.100
22 Juli '16	649.750	3.325.140	31.490	3.178.300	103.860
24 Juli '15	603.770	2.659.290	37.890	2.561.330	167.600
25 Juli '14	467.880	1.958.320	41.730	2.057.570	26.170 ¹⁾

¹⁾ Op basis van 25 % van alle deposito's.

EFFECTENBEURZEN.

Amsterdam, 23 Juli 1917.

De internationale beurzen hebben in de afgelopen week, in het vooruitzicht van hetgeen de aangekondigde eerste rede van den pas benoemden Rijkskanselier in Duitschland aan nieuwe gezichtspunten zou opleveren, een kalm verloop gehad. Nu de rede geen nieuwe gezichtspunten betreffende voortzetting of beëindiging van den oorlog heeft gebracht bestond er voor de beurzen geen aanleiding, in de eene of andere richting om te slaan.

Te Berlijn kenmerkte de beurs zich in de dagen voor de programma-rede van den Rijkskanselier door groote terughouding; na het bekend worden er van verkreeg de beurs eene ongelmatige houding. In het algemeen was de door de rede gewekte indruk wel sympathiek, hetgeen te begrijpen valt daar de krachtige bewoordingen waarmede de nieuwe functionaris aangaf de binnenlandsche politiek te willen leiden, wel geschikt waren om het vertrouwen van beurskringen te winnen, en ook met het door den redenaar ingenomen standpunt ten opzichte van de grondslagen, waarop de vrede gebaseerd moet worden betoende men zich ingenomen. Echter stelde het uitblijven van een vast omlijnde aankondiging van verdere stappen tot parlementariseering der binnenlandsche politiek, die velerzijds verwacht was, teleur. Het feit evenwel, dat de nieuwe Rijkskanselier het voorhands met de meerderheid in den Rijksdag eens schijnt te zullen zijn, waardoor conflicten als die, welke het einde van den loopbaan vna zijn voorganger kenmerkten, wel tot het verleden zullen behooren en de samenwerking tusschen Regeering en Rijksdag verzekerd schijnt, wekte wederom vertrouwen. Ook het nieuwe crediet van Rm. 15 milliard, dat in dezelfde Rijksdagzitting werd toegestaan en dat het onmiddellijke vooruitzicht opent op de uitgifte van de zevende Deutsche oorlogsleening, droeg niet ter levendiging van den handel ter beurse bij.

Montanaandelen waren in de afgelopen week niet ongunstig gestemd, in tegenstelling met de aandeelen der voornaamste scheepvaartmaatschappijen, die alle eenige procenten moesten prijsgeven. Aandeelen Norddeutsche Lloyd kwamen na 106 op 104½, Hamburg-Amerika Packetvaart op 111¼ na 114¼. Zonder twijfel is dit hieraan een gevolg, dat men in het wetsontwerp tot het verlenen van subsidies aan de Deutsche handelsvloot tot een periode van 9 jaar na het sluiten van den vrede, eenige wijzigingen heeft voorgesteld die voor de reederijen minder gunstig zijn, dan het ontwerp oorspronkelijk luidde. In verschillende kringen in Duitschland is men n.l. bevreesd geworden, dat de reeders bij den verdoordevoerden regeeringsstuk wel eens een te machtige positie tegenover handel en industrie, die van hun diensten gebruik zullen moeten maken, zouden gaan innemen. De Deutsche scheepvaartmaatschappijen laten zich door het met overminderde kracht voortduren van den oorlog niet met weerhouden om aan de toekomst te denken, en hebben groot vertrouwen in den steun der regeering, dien zij dan ook zullen genieten, zij het wellicht in niet zoo onbepaalde mate als oorspronkelijk uit het wetsontwerp zou kunnen worden besloten. Op het gebied van den scheepsbouw heerscht n.l. in Duitschland groote bedrijvigheid, als gevolg van de bestellingen der groote maatschappijen. Zoo heeft de Vulkan A.G. te Bremen op het ogenblik 9 schepen, elk van 12,500 ton in aanbouw, een van 5000 en een van 4000 ton, welke alle een jaar na het sluiten van den vrede moeten worden opgeleverd.

In tegenstelling met de lustelooze houding der scheepvaartwaarden aan de Deutsche beurzen, is de rijzing in dit soort van fondsen in Oostenrijk-Hongarije, ook in de afgelopen week, soms zelfs met krachtige sprongen voortgezet. In een onzer vorige nummers schreven wij reeds over de aanleiding tot deze gunstige opvattingen aan de Weensche beurs, welke gelegen is in den verkoop van schepen naar het buitenland. Wel merkwaardig is het, dat tijdens de rijzing gedurende tal van weken niet eenmaal een voorbijgaande reactie is ingetreden. Aandeelen Oostenrijksche Lloyd stegen in één lijn van 782 op den laatsten April tot 2150 op ultimo Juli, Austro Americana van 540 tot 1850, Adria van 1000 op 1850 en Navigazione Liberia van 1350 op 3500. Niet verwonderlijk is het intusschen, dat zich ook hier het gewone verschijnsel voordoet van eene rijzing van betekenis, n.l. dat, vooral wanneer deze reeds een vrij belangrijke omvang heeft aangenomen, „jan en alleman” bij het fonds belang tracht te verkrijgen, zeker niet ten voordeele van marktpositie, daar de zwakke houders die thans zekerheid in de markt zijn natuurlijk een gevaar zijn, dat zich bij de eerste tegenslag de beste moet openbaren.

Te Londen vormde de rede van Lloyd George het punt van allgemeeene bespreking, als tegenhanger van die van

den Rijkskanselier in Duitschland. Uit persstemmen blijkt, dat de Engelsche beurs ook nog niet op een spoedig herstel van den vrede rekent, waaraan zeker de deelname der Vereenigde Staten aan den oorlog niet vreemd is. De oorlogster beurse was onregelmatig, niet ongunstig voor oorlogsleeningen der Geallieerden en Braziliaansche Staatsfondsen, — de laatste in verband met de aangekondigde hervatting van rentebetaling —, flauw voor Russen in verband met de in het betreffende land heerschende strubbelingen, waarvan noch de ontwikkeling, noch het einde te zien zijn.

De 3 pCt. Fransche rente kon te Parijs van 60,60 tot 61 opkomen. Ook hier waren Russische fondsen tot lagere prijs aangeboden, in weerwil van het feit dat het door de Fransche regeering bij de Kamer ingediende wetsontwerp, waarbij machtiging gevraagd wordt tot het verstreken van nieuwe credieten aan de Geallieerden tot een totaal bedrag van fr. 2138,13 millioen, naar alle waarschijnlijkheid zal moeten dienen tot betaling der rente op Russische fondsen te Parijs.

Te New York hebben de koersen over het algemeen in de afgelopen berichtsperiode teegen het midden der week neiging tot inzakken getoond, waarop in de laatste dagen een herstel is gevolgd. Ook hier trokken de politieke gebeurtenissen in Duitschland en Rusland de algemeene aandacht en noopten tot omzichtigheid bij het aangaan van verbintenissen. De obligatiën der Vrijheidsleening noteerden ter beurse 99,40 à 99,50 pCt. De volgende Amerikaanse oorlogsleening, die naar men aanneemt, evenals het eerste gedeelte van het toegestane bedrag, 3½ pCt. rente zal dragen, zal volgens Engelsche courantenberichten in September worden uitgegeven. Het feit, dat de laatste storting op de uitgegeven leening eerst op 31 Augustus moet plaats vinden, wettigt, het vermoeden, dat de oorlogsuitgaven der Vereenigde Staten ook niet zijn mede gevallen.

Te onzen heeft de afgelopen week op politiek terrein weinig gunstige berichten. De bespitting der Deutsche schepen in de territoriale wateren der besier Imperatie de aandacht op onze gevaarlijke positie als kleine staat te midden van oorlogvoerende groote mogendheden, en de ietwat hoopvollere stemming die ter beurse door de verwachtingen van eene wijziging in de bepaling omtrent de nieuwe gevaarlijke Britsche zone, waardoor de vaart door de „vrije” vaargeul” mogelijk zal blijven, was gewekt, werd er geheel door te niet gedaan. Ook hier wekte de rede van den Rijkskanselier teleurstelling, daar men er althans wat vastere gegevens ten aanzien van den vermoedelijken verderen duur van den oorlog in had meenen te zullen ontmoeten. Hoewel de vrede door de verklaringen van den Rijkskanselier geen stap nader schijnt te zijn komen, heeft men zich thans toch onthouden van het koopen van oorlogsfondsen, hetgeen wel een typisch bewijs is hoezeer de ondernemingslust tengevolge van vele in onze vorige overzichten besproken factoren is ingekrompen.

In Nederlandsche Staatsfondsen werden af en toe flinke posten omgezet, en het is wel aan te nemen, dat de stilte op ander gebied terbeurse, zooals in scheepvaart-aandelen en cultuurwaarden, de eerstgenoemde fondsen ten goede komt. Voor de 4 pCt. Oostenrijksche Kronenrente, wier rijzing in het vorige bericht werd vermeld, bestond ditmaal minder omvangrijke vraag. Geleidelijk verflauwde de belangstelling en diengevolge moest de koers een drietal procenten prijsgeven (39—39½—37 slot 36½). Ook in Russische staatsfondsen en spoorwegprioriteiten was aanbod waar te nemen, doch de koersen konden zich hier in vele gevallen vrij goed handhaven.

	17 Juli.	20 Juli.	23 Juli.	Rijzing of daling.
5 % Ned. W. Schuld	101 ⁷ / ₁₆	101 ⁷ / ₁₆	101 ⁵ / ₁₆	— ¹ / ₈
4½ % „ „ „	1916	101	100 ³ / ₄	100 ³ / ₄ — ¹ / ₈
4 % „ „ „ „	1916	94 ¹ / ₁₆	94	94 — ¹ / ₁₆
3½ % „ „ „ „	83 ¹⁵ / ₁₆	84 ¹ / ₈	83 ⁷ / ₈	— ¹ / ₁₆
3 % „ „ „ „	73 ¹ / ₈	72 ⁹ / ₁₆	72 ⁷ / ₈	— ¹ / ₂
2½ % Cert. N. W. S.	61 ⁵ / ₈	61 ¹ / ₄	—	+ ¹ / ₈
5 % Oost-Indië 1915	100 ¹ / ₁₆	100 ⁵ / ₁₆	100 ⁹ / ₁₆	+ ¹ / ₈
4 % Hongarije Goud	42 ¹ / ₄	42 ¹ / ₄	—	—
4 % Oostenr. Kronenrente	39	38 ³ / ₄	37	— 2
5 % Oost. Rusland 1906	68	69 ⁷ / ₈	—	+ 1 ⁷ / ₈
4½ % Iwangor. Dombrowa	69 ¹ / ₄	68	69 ¹ / ₈	— ¹ / ₈
4 % Rusland Cons. 1880	56 ¹⁵ / ₁₆	54 ³ / ₄	55	— 1 ¹⁵ / ₁₆
4 % Rusl. bij Hope & Co.	58 ¹ / ₂	56 ¹ / ₂	55 ¹⁵ / ₁₆	— 2 ⁹ / ₁₆
4 % Servie 1895	45	45	—	—
4½ % China Goud 1898	68 ¹ / ₁₆	68 ¹ / ₁₆	—	—
4 % Argentinië Buitenl.	69 ³ / ₈	69 ³ / ₈	—	—
5 % Brazilië 1895	64 ¹ / ₄	69 ⁷ / ₈	69 ³ / ₈	+ 5 ¹ / ₈
5 % Brazilië 1913	—	81 ¹ / ₄	81 ⁵ / ₈	+ ³ / ₈

Op emissiegebied is het ietwat stiller geworden. De belangrijkste aankondigde uitgifte is die van f 8 miljoen 4½ pCt. Obl. der Gemeente Amsterdam, welke morgen a 100½ pCt. plaats heeft. Voorts bestond gelegenheid tot inschrijving op 498.000 6 pCt. pref. winstdeeltende aandelen der Vereenigde Holl. Sigarenfabrieken te Culemborg, tot den parikoers, en op f 500.000 aandelen der Algemeene Groninger Scheepshypotheekbank. De hier ter plaatse op 9 dezer (No. 80) vermelde uitgifte van f 650.000 6 pCt. 1e Hyp. Obligatiën der Vereenigde Westlandsche Tuinbouwondernemingen te 's-Gravenhage is niet doorgestaan. De inschrijvingen werden teruggegeven en de syndicaatsleden van hunne verplichting ontslagen. Naar verluidt was de oorzaak hiervan te zoeken in door inbrengers der zaak in het prospectus gedane onjuiste mededeelingen. Dit voorval roept de aandacht op een der belangrijkste voordeelen van het beleggen van gelden in ondernemingen van eigen bodem, n.l. dat der controle en men vraagt zich af, hoevele fondsen onze prijscourant minder zou kunnen tellen, indien bij de emissie een even groote controle-mogelijkheid had bestaan.

De afdeling voor *scheepvaartwaarden* was niet ongunstig, in de laatste dagen zelfs vrij vast gestemd, hoewel het ook deze week niet tot omzetten van betekenis is gekomen. Voor aandelen Kon. Ned. Stoomboot Mij., H. A. L. en Kon. Holl. Lloyd bestond bescheiden vraag, die in een koersavans van enkele punten tot uitdrukking kwam. Aandelen Stoomvaart Mij. Noordzee trokken na de jongste reactie weder aan (180—185¼).

Cultuur-aandeelen, zowel *suiker*, *rubber* als *tabaksaandeelen* waren vrijwel geheel veronachtzaamd. Heden bestond weder vraag voor aandelen Besoeki-tabak (163—164¾).

	17 Juli.	20 Juli.	23 Juli.	Rijzing of daling.
Ned. Ind. Handelsbank	210	214½	212	+ 2
Nederl. Handel Mij.	182¼	183¾	184¾	+ 2½
Amsterd. Superfosfaatfabriek	165¼	168½	168¾	+ 3¼
Insulinde Oliefabriek	189¾	187	189	— ¾
Ant. Jurgens' Ver. Fabrieken	276	280	—	+ 4
Philips' Gloeilampenfabriek	345	332¾	324¾	— 20¼
R. S. Stokvis & Zonen	418	418	—	—
Cultuur Mij. der Vorstenl.	222	219½	—	— 2½
Handelsver. Amsterdam	425	420	419½	— 5½
Javasche Cultuur Mij.	346¼	348¾	—	+ 2¼
Kon. Petroleum Mij.	542¼	543¾	536½	— 5¾
Amsterdam Rubber Mij.	235	233	233	— 2
Holland Amerika Lijn	345¼	350½	349	+ 3¾
Kou. Hollandsche Lloyd	176¾	178	176	— ¾
Kon. Ned. Stoomboot Mij.	229½	231¼	231½	+ 1½
Deli Maatschappij	510½	513¾	507½	— 3

In onze *Amerikaansche afdeling* ging uiterst weinig om, met uitzondering van Marine-aandeelen die af en toe door ons publiek werden gekocht.

17 Juli. 20 Juli. 23 Juli. Rijzing of daling.

American Car & Foundry	76	76¼	77	+ 1
Anaconda Copper	165½/10	163½	165¾/10	— ¾
Un. States Steel Corp.	111¾/10	110½/10	113¾/10	+ 2¾
Atchison Topeka	99¾	100½/10	100½/10	+ 7/10
Southern Pacific	92	92¼	—	+ ¼
Union Pacific	137¾	137¾	138½	+ 1½
Int. Merc. Marine afgest.	31¼/10	30¾	31½/10	+ ¾
" " " " prefs	89¾/10	88¾	91¾/10	+ 2¾

Geld ruim; Prolongatie 3¼—3 pCt.

GOEDERENHANDEL. GRANEN.

23 Juli 1917.

Tarwe. Ongunstige berichten omtrent den stand der Amerikaansche en Canadeesche zomertarwe hebben ons niet bereikt en evenmin is in de afgelopen week sprake geweest van alarmeerd nieuws aangaande de tarweoogsten in andere landen. Toch is aan de Noord-Amerikaansche markten de tarweprijs met groote sprongen gestegen. Van 17 tot 21 Juli steeg de prijs van Juli-tarwe te Chicago van 207 tot 255 cents per bushel. Men zoude kunnen vermoeden, dat wegens het slinken van den voorraad oude tarwe de baissiers zoo zeer in het nauw werden gebracht, dat dekking hunner verkoopen die zeer scherpe prijsverhooging van den Juli-termijn had veroorzaakt. Ook de September-tarwe is echter sterk gestegen en wel met 34¼ per bushel, zoodat de verhooging andere ons niet bekende oorzaken schijnt te hebben. Is misschien het weder ongunstig geworden voor de zomertarwe, liggen politieke overwegingen aan de prijsstijging ten grondslag? Waarschijnlijk zullen dezer dagen nadere berichten ons bereiken. De officiële Britsche en Fransche oogstramingen blijven vrij belangrijk beneden het vorige seizoen. De nadeelen, die de tarwe van het ongunstige winterweder had ondervonden, en welke later grootendeels heetten te zijn ingehaald, laten dus wel degelijk nog hun invloed gelden. Slechts de groote spaarzaamheid, welke allerwegen met de tarwevoorraden wordt betracht en de vermenging van tarwemeel met andere meelsoorten, maakt het mogelijk, dat zoowel Engeland als Frankrijk berekenen minder tarwe van overzee noodig te hebben dan in vorige jaren. Dat deze spaarzaamheid echter ook te ver kan wor-

Noteeringen.

Data	Chicago			Buenos Ayres *)		
	Tarwe Juli	Maïs Sept.	Haver Juli	Tarwe Aug.	Maïs Aug.	Lijnzaad Aug.
23 Juli '17	259	163¾	77¼	19,10	12,80	22,50
16 „ '17	205½	159	68	19,05	11,85 *)	22,00 *)
24 Juli '16	118	122½	41¾	7,35	4,35	12,35
23 Juli '15	110¾	75¼	51½	12,65	4,95	11,40
23 Juli '14	82½	68¾	37	9,25	5,60	13,70 *)
20 Juli '14	82 ¹)	56¾ ¹)	36½ ¹)	9,40 ²)	5,38 ²)	13,70 *)

¹) per Dec. ²) per Sept. *) per Juli.

*) De noteeringen van Buenos Ayres zijn van 13 en 20 Juli.

Loco-prijzen te Rotterdam/Amsterdam.

Soorten.	23 Juli 1917	16 Juli 1917	24 Juli 1916
Tarwe	588,—¹)	588,—¹)	368,—¹)
Rogge (No. 2 Western)	nom.	nom.	nom.
Maïs (La Plata)	400,—¹)	400,—¹)	265,—¹)
Gerst (46 lb. feeding)	nom.	nom.	370,—¹)
Haver (38 lb. white clipped)	22,50¹)	22,50¹)	17,25¹)
Lijnkoeken (Noord-Amerika van La Plata-zaad)	225,—¹)	225,—¹)	nom.
Lijnzaad (La Plata)	nom.	nom.	505,—

¹) Regeeringsprijs.

AANVOEREN in tons van 1000 K.G. voor verbruik in Nederland.

Artikelen.	Rotterdam			Amsterdam			Totaal	
	15-21 Juli 1917	Sedert 1 Jan. 1917	Overeenk. tijdvak 1916	15-21 Juli 1917	Sedert 1 Jan. 1917	Overeenk. tijdvak 1916	1917	1916
Tarwe	—	243.231	401.327	—	38.227	10.823	281.458	412.150
Rogge	—	8.465	16.641	—	—	—	8.465	16.641
Boekweit	—	2.314	8.690	—	—	500	2.314	9.190
Maïs	1.906	104.637	192.782	—	67.438	92.708	172.075	285.490
Gerst	—	30.600	56.079	—	11.886	4.549	42.486	60.628
Haver	—	10.025	23.110	—	27.269	4.218	37.294	27.328
Lijnzaad	—	8.322	54.701	—	7.560	32.995	15.882	87.696
Lijnkoek	—	34.078	92.321	—	27.785	5.435	61.863	97.756
Tarwemeel	—	18.259	10.664	—	3.051	—	21.310	10.664

AANVOEREN in tons van 1000 K.G. voor België.

Tarwe	7.449	243.923	444.611	—	—	—	243.923	444.611
Maïs	2.127	12.335	46.697	—	—	—	12.335	46.697

den gedreven bewijzen de talloze klachten, die in Engeland worden geuit over de kwaliteit van het brood, nu aan het meel belangrijke percentages maïs, gerst-, rijst-, boon- en havermee worden toegevoegd. Commissies zijn benoemd om te onderzoeken of verbetering kan worden aangebracht, doch het resultaat is slechts geweest, dat de Regeering den molenaars en bakkers op het hart heeft gedrukt, zich aan de omstandigheden aan te passen en hun best te doen door omzigtige behandeling der grondstoffen beter brood te leveren. Ofschoon zeer groote voorraden tarwe in Engeland heetten aanwezig te zijn, liet de voorzichtigheid niet toe, eene verandering in de samenstelling van het meel toe te staan. Ook Frankrijk schijnt flinke tarwevoorraden te hebben. Indien werkelijk blijkt, dat dit het geval is, (doch de verschepingsmoeilijkheden der laatste maanden maken het tamelijk onwaarschijnlijk) en ook andere tarwe-importerende landen in staat zijn geweest zich eenigszins op de behoefte der komende maanden voor te bereiden, dan zal hierin een zeer welkom tegenwicht liggen tegen de zeer kleine oude voorraden, waarmede de Vereenigde Staten het nieuwe oogstjaar ingaan. De voorraad bij de landbouwers werd op 30 Juni geschat op 15¼ miljoen bushels tegen het vijfvoud dezer hoeveelheid in 1916. Weliswaar blijft steeds Australië eene geweldige hoeveelheid tarwe voor uitvoer beschikbaar houden, doch het transportvraagstuk wordt steeds moeilijker. Uit Argentinië wordt eene uitbreiding der met tarwe bezaaide oppervlakte gemeld van niet minder dan 20 pCt. in vergelijking met het vorige jaar.

Maïs, gerst en haver. Deze graansoorten mogen ditmaal in één adem worden genoemd, om dat zij zich vrijwel in dezelfde positie bevinden. Van alle worden voor het komende seizoen overvloedige oogsten verwacht. Uit Europa zijn de berichten over het algemeen gunstig en in Amerika en Canada worden zeer groote oogsten verwacht. Maïs, gerst en haver hebben dan ook aan de Amerikaanse markten de prijsbeweging der tarwe slechts weinig gevolgd. Wel is vooral van haver de prijs gestegen, doch slechts zeer weinig in vergelijking tot tarwe. Nu de uitvoer van graan en andere voederartikelen uit de Vereenigde Staten naar neutrale landen althans voorloopig schijnt te worden verhinderd, ontstaat weder meerdere belangstelling voor aankopen in Argentinië. De langere duur der zeereis van dat land naar Europa had in verband met de schaarschte aan scheepsruimte de aandacht der Europeesche graanimporterende landen steeds meer naar Noord-Amerika gericht. De neutrale Staten zullen nu misschien gedwongen worden hunne behoeften aan maïs en haver weder in meerdere mate in Argentinië te dekken. Misschien in verband hiermede zijn de maïsprijzen aldaar in de laatste dagen vrij sterk gestegen. De kwaliteit der aankomsten schijnt door het koudere weder iets beter te zijn geworden.

Lijnzaad. Dit artikel was door verbeterde vraag vaster in Argentinië, doch de prijzen van Mei zijn nog lang niet bereikt. Het blijft dan ook moeilijk te begrijpen, naar welk land, nu Amerika blijkbaar geen Argentijnsch lijnzaad zal betrekken, en de uitvoer naar Europa gestaakt is, de voorraad, die in Argentinië nog aanwezig is, kan worden uitgevoerd. En in het land zelve is het verbruik nog te gering om zelfs voor den tegenwoordigen kleinen voorraad prijsstijging van betekenis te rechtvaardigen.

Buitenlandsche granen in Nederland.

Nog steeds zijn geene nieuwe aanvoeren te melden en van nieuwe verschepingen uit Noord-Amerika is nog geen sprake. De Regeering aldaar staat den uitvoer naar neutrale landen nog niet weder toe en een groot aantal schepen, hetwelk in de naaste toekomst zeker nog sterk zal toenemen, ligt reeds in de Amerikaanse havens op belading voor neutrale Europeesche rekening te wachten. Uit de ons bereikende berichten valt niet juist op te maken, of er kans bestaat op eene spoedige oplossing der moeilijkheden, welke voor alle neutrale Europeesche landen van de allergrootste betekenis zijn.

METALEN.

Loco-Noteringen te Londen:

Data	IJzer Clev. No. 3	Koper Standard	Tin	Lood	Zink
20 Juli 1917..	nom.	130.-/-	240.5/-	30.10/-	—
13 „ 1917..	nom.	130.-/-	237.10/-	30.10/-	—
21 Juli 1916..	nom.	90.-/-	168.10/-	28.12/6	54.-/-
23 Juli 1915..	66/8	74.10/-	162.10/-	24.7/6	96.-/-
20 Juli 1914..	51/4	61.-/-	145.15/-	19.-/-	21.10/-

PETROLEUM.

(Ontleend aan den „Petroleum Review“).

Londen, 13 Juli 1917.

Geraffineerde petroleum. De markt is zeer vast. De prijzen zijn echter onveranderd gebleven en zijn als volgt:

Water White	1 s. 3½ d.
Standard White	1 s. 2½ d.
2e destillaat	1 s. 2 d.

Smeerolie. Eenige merken zijn iets hooger in prijs. De prijzen zijn ongeveer:

American pale	van £ 25 tot £ 33
American red	„ £ 28 10 s. tot £ 32 10 s.
American filt. cyl.	„ £ 30 „ £ 36
American dark cyl.	„ £ 25 „ £ 29

Benzine. Er valt niets te berichten, noch over den toestand van de markt, noch over de prijzen. De noteringen bleven:

No. 1	2 s. 10¼ d.
No. 2	2 s. 9¼ d.
No. 3	2 s. 8¼ d.

In Schotland en Ierland zijn alle merken 1 d. per gallon duurder. Bij bovenstaande prijzen moet 6 d. per gallon voor verbruiksbelasting worden gevoegd.

Terpentin. De terpentinprijzen waren in tegenstelling met die van de vorige week:

	6 Juli	13 Juli
Loco	55 s. 6 d.	56 c.
Augustus	55 s. 9 d.	56 s. 3 d.
September/Dec...	57 s. 3 d.	57 s. 6 d.
Januari/April ..	58 s. 9 d.	59 s.

Paraffine. De prijzen zijn ongeveer:

Smeltpunt	140°	7 d.—7½ d.
„	130—132°	6¼ d.—6½ d.
„	125—127°	6 d.—6¼ d.
„	118—120°	5½ d.—5¾ d.

Eenige van bovenstaande merken zijn niet verkrijgbaar op het oogenblik. Van alle merken zijn de voorraden zeer gering.

Stookolie en vethoudende oliën worden niet genoteerd.

Liverpool, 12 Juli.

De Petroleum-producten vinden vasten verkoop en Amerikaansche wordt 1 s. 1 d. tot 1 s. 2 d. per gallon genoteerd. Op de markt is geen Russische olie verkrijgbaar. Benzine staat op het oogenblik 2 s. 11 d. per gallon voor den kleinhandel genoteerd.

Bakoe, 12 Juli.

De ruwe-olie markt blijft vast. Het poed gaat tegen 60 kopeken, welke prijs officieel is vastgesteld.

New York, 12 Juli.

Geraffineerd in kisten.....	12,75 c. per gallon
Standard White in vaten ..	10,25 c. „ „
Credit Balances.....	3,05 c. „ „
Pennsylvanian Crude	\$ 3,10 per vat.

Philadelphia, 12 Juli.

Standard White	10,25 c. per gallon.
----------------------	----------------------

KATOEN.

Marktbericht van de Heeren Sir Jacob Behrens & Sons,
Manchester dd. 4 Juli 1917.

De prijs van Amerikaansche katoen zoowel in New York als in New Orleans is deze week nog blijven stijgen tot de publicering van het Bureau Rapport, dat een oogstconditie van 70,3 pCt. taxeerde tegen 81,1 pCt. en 80,3 pCt. in de beide voorgaande jaren, benevens een vermindering in den aanplant van 3,8 pCt. Men had zeker nog een slechter bericht verwacht, want na de publicering daalden prijzen in New York van 27 cents tot 25 cents, ook al op betere weerberichten en tengevolge van de Regeeringsmaatregelen om den handel in katoen te beperken. Bovendien begon het Zuiden ook weer meer te offreeeren, zoodat men wel mag aannemen, dat prijzen voorloopig niet verder zullen stijgen. De Liverpoolmarkt bleef vrijwel gesloten tot verleden Maandag en ook thans is het nog zeer moeilijk om zaken te doen en kunnen spin-

ners slechts zeer beperkte hoeveelheden koopen. Men schat, dat de voorraad aan de spinnerijen in Lancashire circa 300.000 balen bedraagt, hetwelk zeker zeer bevredigend zoude zijn. Terwijl de termijnrijzen 25 punten lager zijn, is de actuele katoen niet goedkooper, daar houders meestal hoogere premies voor de disponibile partijen verlangen. Tengevolge van de Regeeringsbemoeiingen zijn prijzen tot nu toe nog verder gestegen, terwijl bovendien de markt zeer onregelmatig is.

Spinners, die geen katoen hebben, weigeren offerte te maken, terwijl de prijzen van de overige spinners dikwijls voor dezelfde kwaliteit meer dan ½ pence varieeren. In deze omstandigheden komen ook slechts weinig zaken tot stand en bepaald men zich hoofdzakelijk tot de afwikkeling van de oude orders. Alleen voor het binnenland worden nog enkele orders afgesloten, doch van zaken voor export merkt men bijna niets. Egyptische garens zijn ongeveer 3 pence duurder door de stijging van ruwe katoen en het is een moeilijke tijd voor die spinners, welke geen voorraad hebben. Zaken staan vrijwel stil behalve enkele partijtjes voor dringende behoefte.

De doekmarkt is zeer onregelmatig en prijzen stijgen dagelijks, hetwelk natuurlijk zaken zeer bemoeijkt; in enkele gevallen kunnen fabrikanten echter nog voldoende orders krijgen om hun weeftouwen gaande te houden. De Oostersche markten hebben tot nu toe de laatste stijging niet gevolgd en het zal zeker moeilijk zijn hen te gewennen aan de tegenwoordige hoge prijzen, die wij sedert 1865 niet gekend hebben, zoodat exporteurs wel gedwongen zullen worden hun zaken in te krimpen. De kleinere markten toonen nog steeds belangstelling en ook de binnenlandsche vraag is voldoende.

Noteringen voor Loco-Katoen.

(Middling Uplands.)

	20 Juli '17	13 Juli '17	6 Juli '17	20 Juli '16	20 Juli '15
New York	26,75 c	26,95 c	26,15 c	12,90 c	—, — c
Liverpool	19,— d	19,— d	18,85 d	7,96 d	5,13 d

Ontvangsten in, en uitvoeren van Amerikaansche havens. (In duizendtallen balen.)

	1 Aug. '16 tot 12 Juli '17	Overeenkomstige perioden tot	
		1915—'16	1914—'15
Ontvangsten Gulf-Havens..	5055	4963	7012
„ Atlant. Havens	2098	2576	3642
Uitvoer naar Gr. Brittannië	2501	2702	3775
„ „ 't Vasteland.	2163	2496	3963
„ „ Japan etc...	443	486	449

Voorraden in duizendtallen	6 Juli '17	6 Juli '16	6 Juli '15
Amerik. havens	738	725	812
Binnenland	506	415	487
New York	61	157	244
New Orleans	205	196	169
Liverpool	353	639	1693

WOL.

Van de markt te Bradford valt niets te berichten. De volgende cijfers geven den woluitvoer van Argentinië naar de verschillende landen aan:

	1 Oct. 1916— 31 Mei 1917	1 Oct. 1915— 31 Mei 1916
Frankrijk	29.439 bln.	16.723 bln.
Italië	23.208 „	31.664 „
Groot-Brittannië ..	32.591 „	26.657 „
Vereenigde Staten.	185.334 „	118.926 „
Spanje	3.141 „	6.503 „
Nederland	7.517 „	9.865 „
Andere landen....	8.314 „	13.851 „
Totaal	289.544 bln.	224.189 bln.

De stemming op de markt te Boston blijft zeer vast. De totale aanvoren bedragen:

	Vanaf 1 Jan. 1917	Zelfde tijdperk in 1916
Domestic wools ..	292.000 bln.	354.800 bln.
Foreign wools....	203.800 „	450.500 „

JAVA KINABAST.

(Opgave van het Kina-Bureau).

Eerste hauds Fabrieks- en Pharmaceutische Kinabast.	
Voorraad op 16 Juni 1917	26623 Colli
Aanvoeren sedert 16 Juni 1917:	
per s.s. Sindoro	229 Colli
„ „ Kawi	2265 „
Toename voorraad:	
Spil ex s.s. Grotius	1 „
Veegsel ex s.s. Riouw	10 „
Door drogen en redderen	
B.S. bast ex s.s. Riouw ..	57 „
	2562 „
	29185 Colli
Aflleveringen en verkoopen:	
Toewijzing 19 Juli 1917	10592 Colli
Veiling 20 Juli 1917	198 „
	10790 „
Voorraad op 21 Juli 1917	18395 Colli

SUIKER.

De toestand aan onze Bietsuikermarkt is geheel onveranderd. Ook deze week kwamen geen afdoeningen tot stand, daar houders ongenegen waren beneden f 26,— af te geven.

Het weder was zoowel in ons land alsook in de overige productielanden gunstig voor de ontwikkeling der bieten. Telegrafische berichten uit Java brachten behalve de namen der leden van het bestuur der nieuwe vereeniging van suikerproducenten geen nieuwe gezichtspunten betreffende den algemeenen toestand. Intusschen gingen onafhankelijke verkoopers door met verkoopen tot de laatste prijzen. Uit Britsch-Indië vermeerderde de vraag tot stijgende prijzen, doch zaken in die richting zijn tot stilstand gekomen daar de stoomvaartmaatschappijen voorloopig niet genegen zijn zelfs tot verhoogde vracht verdere scheepsruimte af te sluiten. De suikerafscapingen gedurende Juni hebben 80.000 tons bedragen, tegen 110.000 in 1916 en 80.000 in 1915.

Amerika toonde eene zeer vaste markt. Spotcentrifugals noteeren 6.39 koopers en 6.64 verkoopers. De consumptie in Amerika is groot; in de eerste helft van dit jaar bedroeg deze 2.367.000 tons tegen 2.138.000 tons in de eerste helft van 1916. De Amerikaansche bietoogst wordt getaxeerd op 895.000 tons tegen 735.000 tons verleden jaar.

Op Cuba zijn de wekelijkse ontvangsten nog steeds grooter dan gedurende de laatste jaren en laat het zich aanzien, dat de oogst niet veel kleiner zal uitvallen dan verleden jaar. Wij laten de statistiek hier volgen:

	1916/17	1915/16	1914/15
Ontv. der week tot 7 Juli	29.709	13.661	21.000 tons
Totaal sedert 1 Dec. 1916	2.781.133	2.857.151	2.356.715 „
Werkende fabrieken	?	12	12 „
Export d. week tot 7 Juli	45.000	47.067	58.935 „
Totaal sedert 1 Dec. 1916	2.065.869	2.205.308	1.698.758 „
Exp. U.K. tot 9 Juni .	434.257	374.957	200.905 „
„ Frankrijk „ 9 „	28.419	86.563	29.873 „
Totale voorraad op 9 Juli	683.000	625.850	611.990 „

NOTEERINGEN.

Data	Amsterdam per Augustus	Londen			New York 96% Centrifug.
		Tates Cubes No. 1	White Javas fob.	Americ. Granu- lated fob.	
20 Juli 1917....	f 24 1/2*	53/9	12/6	32/6	6,39 à 6,64
13 „ 1917....	„ 24 1/2	53/9	16/6	—	6,52
20 Juli 1916....	„ 26*	47/1 1/2	20/6	31/6	6,14 à 6,27
20 Juli 1915....	„ 23 3/16	31/-	—	—	4,83 à 4,86
21 Juli 1914....	„ 11 10/32	18/-	—	—	3,26

* nom.

HUIDEN.

(Bericht van de firma Grisar & Co.)

De markt blijft steeds zeer vast gestemd. De veiling van 3000 huiden was zeer druk bezocht en werd alles vlot verkocht; er werden in verhouding van gezonde huiden hoge prijzen betaald; zeer slechte brachten 75 cent per 1/2 Ko. op, de tweede soort circa 80 cent en de zoogenaamde eerste soort ongeveer 88 cent. Ook in Inlandsche huiden was de omzet deze week zeer bevredigend.

RUBBER.

De markt had in de afgelopen week een vaster voorkomen. Er was wat meer vraag voor loco en de prijzen liepen op. Ofschoon ook voor de latere levering de stemming vast blijft, is de marge tusschen loco notering en die voor verdere termijnen toch gaandeweg kleiner geworden.

Slotnoteringen-luiden:

Prima Hevea Crêpe Juli 2/7 1/4	einde vor. week	Juli 2/5 3/4
Aug./Sept. 2/7 1/2	" " "	Aug./Sept. 2/6 1/2
Oct./Dec. 2/8 1/4	" " "	Juli/Dec. 2/7 1/2
Jan./Juni 2/8 1/2	" " "	
Hard cure fine Para. 3/1 1/2	" " "	Para.... 3/-

KOFFIE.

(Uit het Mailbericht van de Makelaars G. Duuring & Zoon, Kolff & Witkamp en Leonard Jacobson & Zonen).

Koffie blijft onveranderd in denzelfden toestand verkeren, dien wij reeds zoo dikwerf hebben afgeschilderd. Het is eene voortdurende afwisseling van hoop en vrees, die de gemoeieren in spanning houdt. Middelerwijl raakt de voorraad gaandeweg op, zonder helaas dat aanvulling kan plaats vinden.

Noteeringen en voorraden.

Data	Rio		Santos		Wisselkoers
	Voorraad	Prijs No. 7	Voorraad	Prijs No. 4	
21 Juli 1917	201.000	5450	1.150.000	5100	13 1/8
13 " 1917	212.000	5300	999.000	5100	13 23/32
6 " 1917	173.000	5175	883.000	5000	13 1/4
21 Juli 1916	221.000	6525	1.293.000	6800	12 3/4

Ontvangsten.

Data	Rio		Santos	
	Afgelopen week	Sedert 1 Juli	Afgelopen week	Sedert 1 Juli
21 Juli 1917....	38.000	131.000	183.000	421.000
21 Juli 1916....	31.000	84.000	299.000	719.000

JAVA THEE.

Amsterdam, 19 Juli 1917. Heden in veiling aangeboden 5405 kn. en 24/16 kn. Java thee en 696 kn. Sumatra thee, totaal 6107 kn. thee, samengesteld uit:

	Heden	Vor. veil.	20 Juli 1916
Oranje Pecco	1195 kn.	604 kn.	1877 kn.
Pecco, Pecco Souchon ..	2051 "	1473 "	3022 "
Souchon, Broken Souchon	392 "	425 "	817 "
Broken Oranje Pecco....	915 "	1847 "	2689 "
Broken Pecco	922 "	1077 "	2043 "
Broken Thee en Stof....	626 "	857 "	263 "
Witpunt Pecco	6 "	18 "	0 "

6107 kn. 6301 kn. 10711 kn.

Stemming was begin veiling vast, later willig met oploope prijzen.

Alles verkocht.

Oranje Pecco, begin veiling enkele 1 à 2 cts. lager, dooreen vrijwel gelijk aan vorige veiling, uitgezonderd eindveiling een paar partijtjes belangrijk boven tax.

Pecco en Pecco Souchon, begin veiling gemiddeld 2 à 3 cts. onder, later gelijk tot 2 à 3 cts. boven afloop vorige veiling, geheel op het einde der veiling een partij belangrijk hooger dan den gemiddelden prijs.

Souchon, midden kwaliteit gelijk tot 3 cts. hooger, prima kwaliteit 3 cts. lager dan vorige veiling.

Broken Oranje Pecco en Broken Pecco, midden kwaliteit begin veiling een zeer enkel partijtje iets lager, later 2 à 3 cts. hooger, eind veiling 5 à 6 cts. hooger dan vorige veiling.

Broken Thee en Stof, vrijwel gelijk aan voorgaande veiling.

Witpunt Pecco, gelijk aan voorgaande veiling.

De ex vorige veiling opnieuw aangeboden 12 kn. Souchon No. 1865 werden weder opgehouden.

Goed ordinair Blad ..... 83 à 86 cts.

Goed ordinair Gruis..... 84 ,, 86 ,,

Eerstvolgende veiling zal plaats hebben Donderdag 30 Augustus e.k., kwantum wordt nader bekend gemaakt.

VETTEN EN OLIËN.

Oleo-Margarine. De naar Amerika geseinde biedingen van

f 140,— voor Extra-Oleo „Harrison” en „130,— „ goede IIIe soort

franco wal hier, inclusieve molest, Juli/Augustus-aflading, werden geweigerd. Men maakte echter tegenofferten ad resp. f 144,— en f 132,— genoemde condities. Daarop werden z66 geplaatst: 350 trcs. „Harrison” en 275 trcs. goede IIIe soort.

Zuid-Amerikaansche Oleo-Stearine. Aangeboden ad f 125,— c.i.f. Rotterdam inclusieve molest.

Premier-Jus. Zuid-Amerikaansche. Gedaan:

Ie soort..... ad f 132,—
IIe " ..... " „ 130,—/129,—
IIIe " ..... " „ 125,—
Mutton-Jus ..... " „ 126,—

c.i.f. Rotterdam inclusieve molest. Voorgewogen gewicht. Juli/Aug.-aflading.

Verder wordt nog geoffreerd:

Ie soort..... ad f 117,—
IIe " ..... " „ 114 1/2

c.i.f. exclusieve molest.

Cooking-Fat in kisten. Hierin werd een en ander gedaan ad f 132,— inclusieve molest, franco wal Rotterdam, Aug./Sept.-aflading.

Neutrallard. Loco. Een bod van f 175,— wil men gaarne vernemen.

Katoenzaadolie. Hieromtrent valt niets te melden.

Geraff. Cocosvet. Noteering: f 120,— voor prompte levering. Er wordt echter weinig of niets in aangeboden.

COPRA.

Ook deze week ging er op onze markt niets om.

Ceylon cif. Londen £ 46.-.- (Maximumprijs met koopers). Ceylon cif. Marseille zou waarschijnlijk tot £ 100.-.- zijn te plaatsen, doch zijn er voor deze bestemming in het geheel geen verkoopers.

NOTEERINGEN.

Java f. m. s.

21 Juli 1917.... f 58 1/2
14 " 1917.... „ 53 1/4 } N.O.T.-condities.
21 Juli 1916.... „ 41 1/4 }
21 Juli 1915.... „ 32 1/4
20-25 Juli 1914.... „ 28 1/4

VERKEERSWEZEN.**BINNENVRACHTEN.**

Er mag wel eens de aandacht gevestigd worden op de concurrentie van de spoorwegen met de binnenscheepvaart. Aan de eene kant de spoorwegen die, al wordt er een minimum bij verdiend, zullen trachten hunne exploitatiekosten te dekken, aan de andere zijde de binnenvaartschepen die, genoodzaakt door de veel hogere kosten van sleeploonen, benodigdheden enz., trachten hogere vrachten te verkrijgen. Zoo was b.v. reeds in begin 1915 geen binnenvracht Rotterdam—Amsterdam hooger te bedingen dan à f 1,90 per last, omdat daarboven vervoer per spoor voor den expediteur goedkooper werd. Men vraagt zich wel eens af, waarom niet veel meer voeling gezocht wordt tusschen de sleepboot-eigenaren en de binnenscheepvaart om den gemeenschappelijke concurrent het hoofd te bieden? Het klemt te meer nu de onderlinge concurrentie van de groote spoorwegmaatschappijen door de fusie is uitgeschakeld.

Voorts is er sprake van dat zal worden opgericht een maatschappij voor het vervoer te water binnen Nederland (zie Rott. Nieuwsblad d.d. 12 Juli), met een kapitaal van f 1.000.000; wanneer deze Mij. tot stand komt zal zij een geduchte concurrent worden voor de particuliere schipperij en de binnenvaartrederijen.

Op de vrachtenmarkt ging slechts zeer weinig om.

Betrouwbare inlichtingen omtrent artikel 56 (charters) der nieuwe zegelwet zijn nog niet te geven, de meening van den minister, wordt ingewonnen. In elk geval schijnt totaal onjuist te zijn, dat voor charters te Amsterdam een zegel van f 0,50 wordt geheven, omdat het op den charter verschuldigde zegelrecht een evenredig zegelrecht moet zijn d.w.z. dus verband moet houden met den duur der reis en de grootte van de vrachten of liggelden.

RIJNVAART.

Week van 15—22 Juli.

Vrachten. Van hier naar Duitsland werd zoo goed als niets bevracht. De sleeptreinen bestaan bijna geheel uit leege schepen, welke aan de Ruhr gaan laden. Daar de overlading van Duitsche exportholen via Rotterdam heeft opgehouden is het verkeer minder druk en sleepen ook minder schepen leeg op. Er werden aan de Ruhrorter beurs weinig of geen kolenreizen naar Holland en België vergeven. Verscheidene schepen sleepten van de Ruhr naar Linz en omstreken verder om basalt naar Holland te laden. Aan vrachten hiervoor werden o.a. betaald:

naar Diemerdam f 3,50 per last
 „ Rotterdam „ 2,75/3,- „ „
 „ Vreeswijk „ 3,— „ „

Van de Ruhr naar Mannheim heerscht voortdurend een levendig verkeer. De vracht voor kolen naar Mannheim bedroeg M. 2,50 per ton.

Sleeploonen. Het sleeploon van Rotterdam naar de Ruhr, hetwelk men begin der week nog met 50 Cents Tarief noteerde, werd allengs minder vast. Aan het einde der week werd tegen 45 Cents Tarief afgesloten. Het sleeploon van de Ruhr naar Mannheim bedroeg M. 1,80 à 2,— per 1000 K.G.

De waterstand was gunstig, Cauber Pegel gemiddeld ongeveer M. 2,58.

BEVRACHTINGEN.

23 Juli 1917. De toestand van de vrachtenmarkt bleef ongewijzigd.

De reeds vroeger aangekondigde plannen van de Amerikaanse regering om de voor de neutralen in aanbouw zijnde schepen in beslag te nemen, komen tot uitvoering. Noorwegen wordt onder de onzijdigen het zwaarst getroffen, omdat het bij de in aanbouw zijnde schepen met circa 270.000 ton ruimte bovenaan staat.

De maatregelen, welke beraamd werden om de vrachten tusschen de Vereenigde Staten en Europa te verlagen, zijn thans vastgesteld. Van Japan wordt bij de uitvoering steun verwacht.

Bunkerkolen zijn vanaf 15 Juli in Amerikaanse havens alleen dan verkrijgbaar indien het „Bureau of Foreign & Domestic Commerce” vergunning tot inlading geeft.

Naar verluidt zijn er oneenigheden ontstaan onder de leden der Amerikaanse Export Commissie over den uitvoer van voedingsmiddelen naar onzijdige landen.

De deelname van Siam aan den oorlog verschaft de Entente de beschikking over een negental Duitsche schepen, metende ca. 19.000 ton.

In Duitsland werd de prijsverordening van 30 Sept. 1909 aangevuld door de bepaling, dat vaartuigen, welke voor het grootste gedeelte eigendom zijn van vijandelijke onderdanen of welke voor vijandelijke oorlogvoering gebruikt worden, als vijandelijke schepen beschouwd zullen worden. Enkele Nederlandsche schepen kunnen van deze bepaling schade ondervinden.

De Nederlandsche transatlantische scheepvaart werd nog niet hervat, omdat een veilige route nog steeds afwezig is. De in Amerika voor de regering beladen schepen wachten nog op de door Engeland af te geven documenten.

GRAAN.

Data	Petro-grad Londen/R'dam	Odessa Rotterdam	Atl. Kust Ver. Staten		San Lorenzo	
			Rotterdam	Bristol Kanaal	Rotterdam	Engeland
16/21 Juli 1917	—	—	—	30/-	—	140/-
9/14 „ 1917	—	—	—	30/-	—	140/-
17/22 Juli 1916	—	—	f 17,—	11/6	f 110,—	167/6
19/24 Juli 1915	—	—	8/-	7/9	59/-	59/3
Juli 1914	11 d.	7/3	1/11 1/4	1/11 1/4	12/-	12/-

HOUT.

Data	Cronstadt		Golf van Mexico	
	Holland (gcsaagd)	Oostk. Engeland (mijnstutten)	Holland (pitch-pine)	Engeland (pitch-pine)
16/21 Juli 1917	—	—	—	—
9/14 „ 1917	—	—	—	—
17/22 Juli 1916	—	—	—	460/-
19/24 Juli 1915	—	—	f 100,—	225/-
Juli 1914	f 12,—	24/6	75/-	77/6

ERTS.

Data	Bilbao Middlesbro'	Carthage Middlesbro'	Griekenland Middlesbro'	Poti Middlesbro'
16/21 Juli 1917	—	—	—	—
9/14 „ 1917	—	—	—	—
17/22 Juli 1916	19/-	19/-	21/-	—
19/24 Juli 1915	10/9	12/6	15/-	—
Juli 1914	4/3	5/4 1/2	5/9	8/6

KOLEN.

Data	Cardiff				Oostk. Engeland	
	Bordeaux	Genua	Port Said	La Plata Rivier	Rotterdam	Cronstadt
16/21 Juli 1917	69/-	101/3	—	—	—	—
9/14 „ 1917	69/-	101/3	—	—	—	—
17/22 Juli 1916	34/-	67/6	80/-	37/6	f 6,50	—
19/24 Juli 1915	fr 15,—	19/3	21/9	26/-	„ 6,—	—
Juli 1914	„ 7,—	7/-	7/3	14/6	3/2	5/-

DIVERSEN.

Data	Bombay West Europa (d. w.)	Birma West Europa (rijst)	Vladivostok West Europa	Chili West Europa (salpeter)
16/21 Juli 1917	350/-	450/-	—	180/-
9/14 „ 1917	350/-	450/-	—	180/-
17/22 Juli 1916	93/9	142/6	—	140/-
19/24 Juli 1915	51/3	75/-	—	60/-
Juli 1914	14/6	16/3	25/-	22/3

Graan Petrograd per quarter van 496 lbs. zwaar, Odessa per Unit, Ver. Staten per quarter van 480 lbs. zwaar.
 Hout gcsaagd en pitch-pine per St. Pet. Standard van 165 kub. vt., mijnstutten per vadem van 216 kub. vt.
 Overige noteringen per ton van 1015 K.G.

ADVERTENTIËN

Nederlandsche Bank voor Russischen Handel

BANQUE NÉERLANDAISE POUR LE COMMERCE RUSSE

Kapitaal 5.000.000 Roebels.

Kantoor: 20 NEWSKY PROSPECT

Telegramadres: NEDRUSBANK

PETROGRAD.

De Bank neemt gelden à deposito en in rekening-courant en verricht alle soorten wissel- en bankzaken.

Voor inlichtingen kan men zich wenden tot alle kantoren van de NEDERLANDSCHE HANDEL-MAATSCHAPPIJ en de TWENTSCHE BANK, zoomede tot de heeren HOPE & Co. en LIPPMANN, ROSENTHAL & Co. te Amsterdam en R. MEES & ZONEN te Rotterdam.

J. & J. M. VOORHOEVE
Makelaars in Assurantiën
Anno 1836

ROTTERDAM

NEDERLANDSCHE GRONDBRIEFBANK

HEERENGRACHT 495, AMSTERDAM

5 pCt. Obligatiën (Grondbrieven) tegen Beurskoers
Gecertificeerd door de Centrale Trust-Compagnie

Verkrijgbaar in stukken van f 2500,—, f 1000,—, f 500,— en f 100,—
op elk goed effectenkantoor

GEBROEDERS CHABOT ROTTERDAM

KASSIERS en MAKELAARS in ASSURANTIËN

Déposito's. — Rekening-Courant. — Franco Chèque-Rekening.
Aan- en Verkoop van Wissels op het Buitenland. — Aan- en Verkoop van Fondsen. — Bewaarneming en Administratie van Effecten.

Oorlogs-, Transport-, Casco-, Brand-, Diefstal- e. a. verzekeringen
van elken aard.

ONTVANG- EN BETAALKAS

NIEUWE DOELENSTRAAT 20—22 AMSTERDAM

KAPITAAL EN RESERVEN f 5.500.000, ¹/₂

DEPOSITO'S VOOR 1 JAAR FIXE à 4 PCT.

GELDEN OP DEZEN TERMIJN GESTORT ZIJN NA AFLOOP VAN HET
JAAR ZONDER OPZEGGING BESCHIKBAAR.

NIET OPGEVORDERD ZIJNDE, WORDT DE POST STILZWIJGEND VOOR
GELIJKEN TERMIJN VERLENGD. =

DE RENTE KAN NAAR VERKIEZING PER KWARTAAL, PER HALF JAAR
OF PER JAAR ONTVANGEN WORDEN!

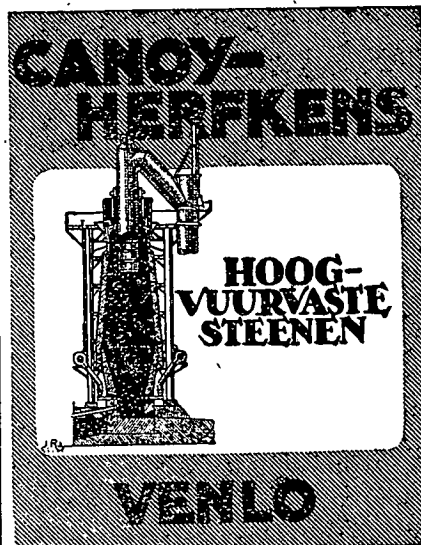
FRIESCH-GRONINGSCH HYPOTHEEKBANK

AANDEELKAPITAAL f 2.500.000 HYPOTHEKEN ± f 30.000.000
RESERVES . . . . . ± 950.000 PANDBRIEVEN ± 30.000.000

VERKRIJGBAAR:

4 1/2 % pandbrieven à 101 %

4 % pandbrieven à 94 %

NIJGH & VAN DITMAR'S UITGEVERS-MIJ

ROTTERDAM

Wijnhaven 111-113

Tel. 7841-'42-'43-'61

Belast zich
met 't verzorgen
van uitgaven
en tijdschriften
op elk gebied

NEDERLANDSCHE BANKINSTELLING

VOOR WAARDEN BELAST MET VRUCHTGEBRUIK EN PERIODIEKE UITKEERINGEN
S-GRAVENHAGE

Directie: R. SCHWARZ en Mr. H. R. van MAASDIJK

Geplaatst Kapitaal f. 4.000.000,— Reserves f. 644.414,99 Pandbrievenkapitaal ruim f. 19.000.000,—

4 1/2 EN 5 % PANDBRIEVEN TEGEN BEURSKOERS

AANTEEKENBOEK VAN RIJKSBELASTINGEN

VERMOGENS-, RIJKSINKOMSTEN- EN PERSONEELE BELASTING

Zesde geheel verbeterde en bijgewerkte druk — Prijs f 1,—

Alom verkrijgbaar bij den Boekhandel en bij NIJGH & VAN DITMAR'S UITGEVERS-MAATSCHAPPIJ, Rotterdam